

DELO življenje

ZAJEC ALFONZ
LOŠKA C. 56

4226 ŽIRI

Letnik 41, številka 2, maj 2003

Iz vsebine:

**Tudi Alpina praznuje
svoj rojstni dan**

**Marijan Bogataj –
dobitnik
priznanja Alpine
za življenjsko delo**

**Oton Žakelj –
dobitnik priznanja
za inovacije**

**Naši delavci so spet
dokazali, da znajo
resno poprijeti –
delo in izobraževanje
z roko v roki**

**Svet delavcev
je zaključil svoj
štiriletni mandat**

Mag. Martin Kopač

Nagovor ob dnevu Alpine

Najprej vam želim lep večer, dragi prijatelji Alpine. Vesel sem, da smo se spet zbrali. Toplo vas pozdravljam vse: sodelavke in sodelavce, spoštovane goste. Posebej pozdravljam člane nadzornega sveta Alpine na čelu z mag. Viktorjem Žakljem ter lanskoletna prejemnika zlatega znaka Alpine gospoda Izidorja Rejca in gospoda Tomaža Koširja.

Spet smo se zbrali na prireditvi, ki smo jo poimenovali Dan Alpine. Ko smo lani začeli s temi srečanji, nismo vedeli, če se bodo prijela. Odmevi so bili dobri in verjamem, da je taka prireditev potrebna. Vsi hodimo v podjetje zato, da zaslužimo. Prav tako pa je res, da denar ni vse.

V službi preživimo v svojih najlepših letih eno tretjino svojega življenja. Zato je pomembno, da se tu dobro počutimo. Ker pa tovarna ni nekaj navideznega, ampak smo Alpina mi – vsi, ki v njej delamo – je od nas odvisno, kakšno Alpino bomo naredili. V njej se bomo počutili tako dobro, kot bomo to sami hoteli. Sam rad ponovim znani pregovor: tako kot bomo postlali, tako bomo ležali. Sedaj, ko smo tako rekoč že v Evropi, bodo odpadli še zadnji izgovori, da bi se izgovarjali na druge. Od nas samih je in bo odvisno, kako bomo delali, kakšne rezultate bomo dosegli in kakšni bomo sami med seboj.

Zato se mi zdijo tudi priznanja »delavec meseca« tako pomembna. Vem, da je bilo na začetku podeljevanja teh priznanj tisto značilno slovensko omalovaževanje in lažna skromnost resna ovira in nekateri niso prav dobro vedeli, ali naj do sodelavca, ki je prejel priznanje, pokažejo zasluženo spoštovanje in občudovanje ali naj se skrijejo za kakšno pikro pripombo. Prav zato je bilo nekaterim prejemnikom priznanja nelagodno. Mislim, da se je to že zelo spremenilo in vesel sem tega.

Ali ni lepo, da nekdo, pa naj bo to sodelavec ali nadrejeni ali kdo iz sindikata vidi, da nekdo odstopa od drugih: je bolj prizadeven, ima lep odnos do sodelavcev. Naj se to vidi, naj bo to v ponos. Čim več priznanj delavec meseca, priznanj za izjemne dosežke in drugih priznanj bo – tem boljša bo Alpina. In to želimo vsi.

Vsi bi radi delali v tovarni, kjer se dobro zasluži, kjer nas ni strah, da jutri ne bo dela. Radi bi delali v tovarni, ki je v ožjem in širšem okolju razpoznavna, kjer se ve, kako naprej. Upam si reči, da kar nekaj od prej naštetih lastnosti za Alpino že velja in zase lahko zatrdim, da sem ponosen, da sem delavec Alpine in da to, če je le mogoče, tudi pokažem. Zato je zame Dan Alpine posebno lep dan.

Letos mi je v posebno veselje, da bomo ob dnevu Alpine podelili tudi nekaj priznanj za športne dosežke. Vedno se veselim dobrih rezultatov slovenskih športnikov. Še posebej pa teh, ki jih bomo danes lahko pozdravili na odru. Svoje uspehe so dosegli v naših čevljih in s tem ponesli ime Alpine v svet.

Pred nami je torej lep in zanimiv večer. Želim Vam, da bi ga preživeli čimbolj prijetno.

Mag. Martin Kopač

KAZALO	str.
Tudi Alpina praznuje svoj rojstni dan	4
Marijan Bogataj – dobitnik priznanja Alpine za življenjsko delo	5
Oton Žakelj – dobitnik priznanja za inovacije	7
»Če hočeš pozabiti svoje težave, potem obuj preozke čevlje.«	11
Varno v planine	10
Več naročil pri grosistični prodaji	11
V marcu se je končala letošnja sezona za smučarske tekače in biatlonce – Za Alpino je bila ena najuspešnejših v zgodovini tega športa	12
Obnovljena prodajalna Alpine v Metliki – Lastovka, ki prinaša pomlad v staro mestno jedro	13
Naši delavci so spet dokazali, da znajo resno poprijeti	15
Svet delavcev je zaključil svoj štiriletni mandat	18
O čem je razpravljal svet delavcev v preteklem mandatnem obdobju	18
Število delovnih nezgod se zmanjšuje	19
Andreja Grošelj – Že dolgo sekam, toda delo ni enolično	19
Jelena Jenko – Ta nagrada ni nekaj vsakdanjega	21
O delavki meseca, delu v obratu in svojih mojstricah – vodja obrata Gorenja vas Jelka Mur	22
Kadrovske novice	23
Tudi to je Alpina	23
Našim upokojujencem v slovo	24
Zanimivosti kraja	25

Kolofon: Delo življenje je glasilo Alpine, d.d., Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Slavko Kristan, Jana Peternelj, Ivo Pivk, Rada Žakelj, Jožica Kacin, glavna in odgovorna urednica.

Fotografije: Jožica Kacin.
Naslovnica: Marija Košir in Tone Pintar.
Naklada: 2000 izvodov.
Priprava na tisk: Repro-Print d.o.o.
Tisk: Tisk Žnidarič.

Bodimo prepoznavni!

V Alpini se vedno bolj trudimo za to, da smo prepoznavni, da nas poznajo drugi in da spoznavamo tudi sami sebe. Le podjetja, ki bodo skrbela za to, da bodo kupci vedeli zanje, da bodo vedeli tudi, da so njihovi izdelki dobri, bodo obstala.

Poznani smo po izdelkih. Prav pa je, da smo prepoznavni še po čem in da se dobro poznamo tudi med seboj. Tako je naše skupno delo mnogo lažje.

Ena izmed takih stvari, po kateri smo lahko prepoznavni in kjer se lahko spoznavamo, je tudi praznovanje. Predsednik uprave je v lanskem letu predlagal, da bi bili v Alpini prepoznavni tudi po tem, da se po napornem delu znamo skupaj povesečiti in sprostiti. Rodila se je ideja in sedaj imamo svoj praznik - dan Alpine.

Kaj je praznik? Zakaj so prazniki sploh nastali? Gotovo obstajajo različne raziskave in razlage o tem. Toda čisto preprosto. Ljudje smo bitja, ki poleg dela, rabimo tudi sprostitve oziroma nekaj, kar nas bo napolnilo z novo energijo. In človek je našel rešitev. Praznik naj bi bil dan, ki bo drugačen od drugih.

V Alpini smo se odločili, da praznujemo. Skupaj: delavci in tisti, ki so prijatelji Alpine. Res je, da se tega dogodka ne morejo udeležiti vsi zaposleni, prav tako ne vsi, ki imajo radi Alpino. Toda letos je bilo bolje kot lani. Naslednje leto nas bo še več. Tudi po tem, da ima Alpina svoj dan, ko ne delamo čevljev, temveč gradimo in obnavljamo medsebojne odnose, se veselimo, da smo v Alpini in z njo, bomo prepoznali naše podjetje.

Dan Alpine je tudi dan, ko se podelijo različna priznanja. Še enkrat se predstavijo vsi delavci meseca.

Tudi izbira delavcev meseca, je ideja predsednika uprave mag. Martina Kopača. Kot je sam zapisal, so bili na začetku glede tega mnogi pomisleki.

Ko se pogovarjam z vsakim delavcem meseca, ugotavljam, da je to poteza, ki je naletela na lep odmev in plodna tla. Koliko zadovoljstva in nekega posebnega žara sije iz tistih, ki so bili izbrani. Večinoma sicer skromno poudarjajo, da so tudi oni le del celote, kj dela zase in zato, da bi bila Alpina uspešna. To je sicer res, toda kljub temu tisti, ki so izbrani izmed tako številnih delavcev, le uživajo nek poseben ugled.

Lepo se je srečati z delavcem meseca. Tudi meni je v veselje. Iz pogovora vedno razberem, da jim to, da so bili opaženi veliko pomeni in da bi zato nekomu radi rekli hvala.

Zato hvala predsedniku uprave mag. Martinu Kopaču. Hvala tudi ostalemu vodstvu, ki podpira tak način nagrajevanja. Hvala svetu delavcev in sindikatu, ki prav tako sodelujeta pri tem. Hvala vsem delavcem, ki nesebično predlagajo svoje sodelavce, za katere mislijo, da si to priznanje zaslužijo. Ta zahvala je izrečena v imenu vseh, ki jim je in jim bo še v prihodnje, ob stisku roke predsednika uprave in pojasnilu, da je to zato, ker so izbrani za delavca meseca, zatrepetal srce.

Zahvaljujem se tudi jaz, ker se smem pogovarjati s temi delavci in ostalimi, ki prejemajo priznanja. Njihovo zadovoljstvo in zavest, da trud ni zaman, prehajata tudi name.

Jožica Kacin

Tudi Alpina praznuje svoj rojstni dan

12. aprila je Alpina spet praznovala. Dan Alpine - praznik, ko se srečajo prijatelji Alpine. Dan, ko zaživi spomin na to, da ima tudi podjetje svoj rojstni dan in da mineva še eno Alpinino leto. Letos je bil to že šestinpetdeseti rojstni dan.

Da je bilo slovesno, so poskrbeli mnogi, ki so se udeležili praznovanja. Najprej je srca poslušalcev ogrel Moški pevski zbor Alpine, ki je zapel nekaj pesmi.

Posebna pozornost je bila namenjena dobitnikom priznanj. Marijan Bogataj je dobil priznanje za življenjsko delo. Oton Žakelj priznanje za inovacije. Priznanja so prejeli tudi tekmovalci v smučarskih tekih, ki so letos dosegli odlične rezultate. To so bili: Petra Majdič, Andreja Mali, Marko Dolenc in Janez Marič. Na oder jih je povabil Marjan Fortin, ki kot novinar televizije Slovenija spremlja naše tekače in biatlonce na največjih in najpomembnejših tekmovanjih doma in v svetu.

Predstavili so se tudi delavci meseca. Dvanajst delavcev, ki so v tem letu od lanskega aprila, ko je bilo prvo praznovanje, pa do letos, s svojim prispevkom in vestnim delom dokazali, da imajo Alpino radi in da živijo z njo in za njo. Na koncu je vse, ki smo se zbrali, s svojim nastopom navdušil še Vlado Kreslin. Bilo je lepo in upamo, da bo tako tudi mnogo naslednjih let.

Jožica Kacin

Posebna priznanja so prejeli delavci, ki so bili delavci meseca od aprila 2002 do marca 2003.

Novinar televizije Slovenija, Marjan Fortin se je pogovarjal s smučarskimi tekači in biatlonci.

Kot prijatelja Alpine sta bila na prireditve povabljeni tudi Štefka in Milan Kučan. Ker nista mogla priti, sta nam poslala pozdrave.

Alpina, spoštovani in dragi ustvarjalci!

Ob spoštljivem jubileju iskreno čestitam vsem vam za ustvarjalno oblikovanje in izdelovanje obuval, v katerih si želimo vedno bolj zanesljivo stopati iz koraka v korak v prihodnost, vedno bolj sodobnega izgleda in pogleda v svet, vedno bolj prisotni in cenjeni na vseh svetovnih meridianih.

Naj vam in vsem nam vaše delo prinaša dobre obete za naprej, naj vas uspehi krepijo, naj vaši čevlji s svojo ličnostjo in raznolikostjo krepijo človekovo samozaupanje, znanje in zdravje in naj predvsem vam, vašemu delu in vašim družinam prinašajo mnogo zadovoljstva ter upravičene in pravične nagrade ter tudi spoštljivo hvala vseh nas, ki v njih hodimo po svojih poteh.

*Vse dobro in morda vam vršimo,
in
prijetno pozdravljeni,*

Štefka Kučan

Razveselil sem se Vašega vabila na Dan Alpine, na praznovanje, ki je povezano z rojstvom Vaše tovarne, morda bi celo lahko rekel naše tovarne. V vseh teh letih je šla skozi dobre in tudi manj dobre čase, tudi zelo težke čase, a je vzdržala, ker so za njo stali ponos, iznajdljivost, izročilo in delavnost Žirovcev. Kraj, ki je poznan po tovarni in tovarna, ki je poznana po kraju. Tako nekako, kot je z Muro v moji Murski Soboti. Bil sem z Vami, ko Vam je bilo hudo, bil sem z Vami, ko Vam je bilo manj hudo in z Vami sem tudi zdaj, ko ste pred novimi izzivi. Čas in razmere so takšne, da so naklonjene pogumnim ljudem, ljudem, ki znajo in ki upajo tvegati. Želim vam, da bi uspeli, da bi v nove čase prenesli vso dolgo in povedno izročilo rodov žirovskih čevljarjev.

Obžalujem, da na praznovanju ne morem biti z Vami. Nesreča v gorah mi je omejila gibanje. Najbrž je razlog za nesrečo tudi to, da nisem imel na nogah Alpininih čevljev. Te hranim za boljše čase. Želim Vam prijazno praznovanje in vse dobro tudi v prihodnje.

Milan Kučan

Marijan Bogataj – dobitnik priznanja Alpine za življenjsko delo

Marijan Bogataj

Veliko delavcev je od ustanovitve Alpine pred šestinpetdesetimi leti pa do danes vsak delovni dan prestopalo prag tovarne. Veliko je bilo takih, ki so hodili, manj pa takih, za katere lahko rečemo, da so živeli za službo. Eden od teh je prav gotovo Marijan Bogataj. Ves svoj delovni del življenja je posvetil Alpini. Vedno je delal kot strokovnjak na tehničnem čevljarstvu na področju in vrsto let opravljal dela tehničnega direktorja. Marijana pa niso odlikovale le velika strokovnost, delavnost in prizadevnost, ampak tudi izjemne človeške vrline: skromnost, poštenost, vedno korekten odnos do sodelavcev. Zaradi vseh teh lastnosti je Marijanova beseda vedno imela veliko težo pri najzahtevnejših odločitvah. Sodelavci so ga spoštovali in so z njim radi delali. Ko se je upokojil in se je prav v tistem času začela na novo postavljati lastniška struktura Alpine, so mu bivši sodelavci še enkrat pokazali, kako spoštujejo njega, njegovo znanje in vse njegovo bivše delo: kot novo nastali lastniki Alpine so ga izbrali za svojega predstavnika v nadzornem svetu. Marijanov prispevek k razvoju Alpine je izjemen, na tehničnih, tehnoloških in organizacijskih rešitvah, ki jih je sooblikoval, danes temelji tehnični sektor in proizvodnja v Alpini. Ne glede na to, da Marijan Bogataj danes uživa zaslužen pokojnino, so njegove zasluge za ra-

zvoj Alpine še vedno žive. Kot dokaz za to mu dajemo priznanje za življenjsko delo.

Delo življenje: V obrazložitvi k vašemu priznanju za življenjsko delo je navedeno, da ste živeli za službo in da ste ves svoj delovni del življenja posvetili Alpini. Se strinjate s tem?

Marijan Bogataj: Res je. Vse svoje življenje sem posvetil Alpini. Živel sem za podjetje. Nisem imel kakšnih drugih posebnih zadolžitev ali hobijev. Vse se je vrtelo okrog Alpine. Tudi če nisem bil v službi, sem se ukvarjal z nečim, kar je bilo povezano z njo.

Delo življenje: Mislite pri tem poučevanje.

Marijan Bogataj: Tudi. Tej dejavnosti sem posvetil kar precej svojega časa. V vsej svoji karieri sem učil preko dvesto petdeset slušateljev. V Alpini smo izobraževanju mladih, pa tudi delavcev, posvečali precej pozornosti. Učil sem tehnologijo na redni poklicni šoli v Strojarni in na poklicni in tehnični šoli, ki jo je Alpina organizirala za svoje delavce. Imeli smo razna interna izobraževanja. Eno takih je bilo, ko smo ustanovili šivalnico na Colu. Tedaj je bilo v Žireh trideset delavk, ki so se usposabljevale za samostojno delo.

Bil sem tudi v odboru za izobraževanje pri Gospodarski zbornici Slovenije. Pri Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo smo ustanovili poseben oddelek, ki je bil specializiran za čevljarstvo in usnjarsko predelovalno tehnologijo.

Delo življenje: Od kod ste črpali svoje znanje?

Marijan Bogataj: Po osnovni šoli sem najprej naredil poklicno šolo na Industrijski čevljarški šoli, nato pa še tehnično šolo v Kranju. V šoli smo se učili teorijo, ki pa smo jo tudi v času šolanja dopolnjevali s prakso. Ves čas zaposlitve sem se še dodatno izobraževal. Črpanje različnih infor-

macij in novih znanj, je bila naša stalna vsakodnevna naloga. Razvoj gre naprej in treba mu je slediti. V Alpini smo vedno težili k temu, da smo skušali slediti spremembam, ki so se dogajale. Brez tega tudi podjetja ne bilo več.

Na področju čevljarstva sta bili vodilni Nemčija in Italija. Danes se proizvodnja seli na vzhod. Ponekod imajo tudi svoj razvoj ali pa vsaj znajo izdelati kakovostno obutev. Nekdanja čevljarška metropola Pirmasens, nima več čevljarke proizvodnje.

Delo življenje: Kje ste dobili gradivo za poučevanje, saj vemo, da tovrstne literature v Sloveniji primanjkuje?

Marijan Bogataj: Prave slovenske strokovne literature resnično ni. Zato sem tudi sam napisal priročnik za izdelavo zgornjih delov, ki nam je bil v pomoč pri učenju. Vse gradivo je bilo povzeto po nemških strokovnih knjigah in revijah, ki so redno izhajale.

Delo življenje: Učili ste tudi našo zadnjo generacijo čevljarjev, ki je prav v teh dneh dokončala izobraževanje.

Marijan Bogataj: Res je. Od začetka sem učil tudi to zadnjo generacijo. Potem so moje delo prevzeli mlajši strokovnjaki iz Alpine.

Delo življenje: S tem zaključkom je minilo neko obdobje. Šole, ki bi izobraževala za ta poklic, tako na redni kot izredni ravni, ni več.

Marijan Bogataj: Če ni ekonomskih pogojev za ta program in če ni ustreznega zanimanja mladih, potem te šole ne more biti. Mogoče bi bila rešitev iz zagate neka evropska šola, kjer bi se zbrali interesi iz več držav. Prednost take šole bi bila, da bi bila lahko res specializirana in strokovna. Poučevali bi lahko največji strokovnjaki, ki so seznanjeni z najnovejšo tehnologijo. Prednost pa bi bila tudi v tem, ker bi se slušatelji dobro naučili tuj jezik.

Delo življenje: Kako pa se spominjate let, ko niste bili učitelj, ampak učenec?

Marijan Bogataj: Rodil sem se v Žireh in tu hodil tudi v osnovno šolo. Osnovna šola je trajala štiri leta. Potem sem še dve leti obiskoval gimnazijo. Takrat smo se po dveh letih gimnazije lahko odločili za poklicno šolo. Tako sem s trinajstimi leti, leta 1951, začel hoditi na poklicno šolo v Strojarni. Pri šestnajstih sem se izučil. Bil sem najmlajši med sošolci. Za to šolo je bilo takrat kar veliko zanimanje, saj nas je bilo v vseh treh letnikih kar sedemindvetdeset.

Delo življenje: Potem ste se zaposlili.

Marijan Bogataj: Leta 1954 sem se zaposlil. Začel sem v montaži. Prvi mesec sem, kot so tedaj rekli, »uganjaj dreto«. Obratovodja mi je rekel: »Ti, ki si najbolj velik, boš zamenjal odsotnega delavca in delal dreto.« To je bil moj prvi delovni mesec. Potem sem šel skozi vse proizvodne faze v montaži.

Delo življenje: Kako je bilo tedaj delati v proizvodnji?

Marijan Bogataj: Takrat je bila izdelava obutve večinoma ročna. Stroj je bilo malo, pa še ti so bili zastareli. Delovni čas je bil od šeste do štirinajste ure. V jesenskem obdobju, ko je bila konica, smo delali po deset ur. Med dvanajsto in trinajsto uro je bilo kosilo, ki smo si ga organizirali sami.

Delo življenje: Potem vas je klicala državljanska dolžnost.

Marijan Bogataj: Odšel sem v vojsko. V tistem času, leta 1959, je bil v Alpini velik štrajk. Mama mi je pisala, da se boji, kako bo z zaposlitvijo, ko se bom vrnil. Skrbelo jo je, da bom moral po svetu. Takrat je v meni dozorela odločitev, da bom moral nekaj narediti zase in svoje poklicno znanje nadgraditi.

Delo življenje: To ste takoj po prihodu z vojske tudi uresničili.

Marijan Bogataj: Da. Februarja 1960 sem prišel domov, jeseni pa že pričel s šolanjem na srednji tehnični šoli v Kranju. Šolo so leta 1959. ustanovili: Planika, Peko in Alpina.

Bili smo druga generacija. Stanovali smo v Kranju. Dopoldne smo delali v Peku ali Planiki, popoldne pa smo imeli pouk, ob sobotah pa prakso. Bilo je kar naporno. V programu ni bilo tujega jezika. Želeli smo se naučiti nemščine, saj je bila Nemčija takrat čevljarstvo zelo razvito področje. Zahtevo so nam izpolnili in mislim, da nam je znanje nemščine prišlo zelo prav.

Delo življenje: Po dveh letih ste se vrnili kot čevljarjski tehnik.

Marijan Bogataj: Najprej me je čakala obvezna praksa v Alpini. Delal sem v vseh proizvodnih oddelkih. Potem sem postal tehnolog za zgornje dele. Od začetka ni bilo delitve po programih. Bila sva samo dva tehnologa. Opravljala sva vsa dela. Kasneje sem bil vodja razvoja in tehnični vodja.

Delo življenje: Zadolženi ste bili za modno obutev.

Marijan Bogataj: Res je. Mislim, da je proizvodnja modne obutve bolj rizična in zahtevna kot pri športnem programu. Najprej je tu modni vidik. Da se pripravi kolekcija, ki bo šla dobro v prodajo, je potrebno mnogo priprav in znanja o modnih novostih. Druga pomembna stvar pa je izgled. Modna obutev mora biti izdelana zelo natančno.

Delo življenje: V svojem dolgoletnem delu v Alpini, ste doživeli kar nekaj sprememb. Za katere mislite, da so tiste najpomembnejše in so vam ostale najbolj v spominu?

Marijan Bogataj: Bilo je toliko vsega, da je težko izluščiti najpomembnejše. Kar naprej je bilo kaj novega. Vedno je bilo treba iskati nove rešitve in možnosti. Zanimiva prelomnica je bila vpeljava montažnega sistema obdelave podplatov. Revolucionarno dejanje za tisti čas je bilo, ko smo kupili prvi stroj za brizganje poliuretana za športno obutev. To je bila dokaj velika investicija. Začeli smo uporabljati nov material, kar ni bila novost le pri nas, temveč tudi v svetu. V tistem času se je začela razvijati orodjarna. V njej so se izdelovala orodja za izdelavo brizganih izdelkov. V devetdesetih letih so se tekoči trakovi tudi v obutveni indus-

triji začeli umikati novemu rinka načinu izdelave. Bilo je veliko priprav in različnih mnenj v zvezi s tem. Jaz pravim, da je bil prvi rinka v Alpini moj labodji spev.

Pri nekaterih delih smo uvedli samokontrolo. Tudi to je bila sprememba, ki je nismo bili vajeni. Uvajanje novosti pa včasih ni bilo najlažje.

Od povsem ročne izdelave, ki sem jo okusil ob mojem prihodu v Alpino, smo seveda mnogo kasneje, začeli tudi z robotizacijo. Prvi stroj, ki naj bi pomenil to tehnologijo, je bil robot za nanašanje lepila.

Delo življenje: Omenili ste, da uvajanje sprememb včasih ni bilo lahko. Mislite, da je bilo včasih, ko smo imeli še tako imenovano samoupravljanje, vodenje oziroma uvajanje novosti težje.

Marijan Bogataj: Težje. Vodilni niso imeli prave moči, da bi lahko samostojno odločali o strokovnih in ekonomskih zadevah. Vsak je lahko ugovarjal in včasih je bilo težko prodreti z nečim novim. Usmeritev države je bila taka, da je bilo prebivalstvo polno zaposleno, ne glede na rentabilnost poslovanja. Če navedem samo eno izmed stvari, o kateri sem večkrat razmišljal. To je bil delovni čas. O njem se v našem podjetju ni mnogo govorilo oziroma ni bilo nikakršne volje, da bi ga spremenili.

Mislim, da začetek dela ob šesti uri ni human. Kdaj mora delavec vstati? Še huje pa je, da navsezgodaj pokliče in v varstvo odpelje svoje majhne otroke.

Tudi popoldansko delo po mojem mnenju ni prineslo zelenih rezultatov. Mislim, da je Alpina sedaj, ko je le prešla na drugačen delovni čas, naredila korak naprej. Tisti, ki dela v podjetju, mora to vzeti resno, kdor pa ima druge možnosti zaslužka, naj se odloči za drugačno pot.

Delo življenje. Dolga leta ste bili vodilni delavec. Pa vendar so vas sodelavci poslušali, vas spoštovali in imeli radi.

Marijan Bogataj: Življenje me je kmalu naučilo, da mora vodja živeti z ljudmi, jim prisluhniti in se večkrat spopasti tudi z njihovimi težavami.

Marsikomu je ostala v spominu misel, ki jo je izrekel sedaj prav tako upokojeni vodja oddelka Janez Smeh: »Vse sem bil, samo babica ne.« Pomembno je, da vodja tudi s svojim zgledom pozitivno vpliva na sodelavce. Ne more od drugih zahtevati nečesa, kar sam ne spoštuje. V svojem življenju sem skušal upoštevati tudi to.

Delo življenje: Marca leta 1996. ste odšli v pokoj. Toda iz vaših odgovorov se vidi, da Alpina za vas ni le spomin, temveč se je globoko vtisnila v vas in še vedno živi z vami.

Marijan Bogataj: V čevljarstvu in Alpini sem preživel tako rekoč vse svoje življenje. Vedno sem se zavedal in tako mislim še sedaj, da je Alpina za Žiri zelo pomembna. Vesel sem, da nam je kljub težkim razmeram uspelo proizvodnjo zadržati na taki ravni, da ni bilo potrebno odpušcanje delavcev. Ker podjetje vodijo domačini, se bolj zavedajo pomena, da imajo Žirovci zaposlitev. Je pa vodenje za domačine težje, kot če bi bili od drugod. To sem občutil tudi na lastni koži. Če pride tujec, ga vsi bolj spoštujejo in njegova beseda več velja. V Alpini smo poskušali privabiti na vodilna mesta nekatere ljudi iz drugih krajev, toda z njimi nismo imeli najbolj srečne roke. Na koncu smo vedno ostajali domačini. To je

za nas in za vse Žirovce neko priznanje.

Delo življenje: Kje vidite prihodnost Alpine?

Marijan Bogataj: Alpina danes svojo proizvodnjo usmerja za vzhod. To je sprememba, s katero so v Nemčiji začeli že pred mnogimi leti. To je dejstvo, mimo katerega na moremo. Želim pa, da bi čim bolj strmeli k temu, da bi v Žireh ostala zahtevnejša proizvodnja. Za to, pa tudi za to, da bodo nekatera dela lahko opravljali kooperanti, pa je potreben močan lasten razvoj. Podjetja, ki nimajo svojega razvoja, propadajo.

Delo življenje: Alpina, delo in spomini. Kaj pa počnete sedaj, ko niste več v Alpini?

Marijan Bogataj: Ni mi dolgčas. Najprej sta tu vnuka. Sem tudi zagrižen vrtičkar. V to dejavnost sem vložil kar nekaj dela. Kupil sem si literaturo, jo proučil in mislim, da narava moj trud vrača s kakovostnimi vrtninami. To je moj hobi.

Kar mi ostane prostega časa ga porabim za branje, včasih pogledam televizijo ali pa si privoščim krajši sprehod.

Delo življenje: Ste na kaj pozabili?

Marijan Bogataj: Mogoče pa res. Sem tudi kustos Muzeja Žiri. Kadar

pride kakšna skupina, ki si želi ogledati našo zbirko, me pokličejo. To zadolžitev sem sprejel prav zaradi čuta odgovornosti do svojega poklica in do svoje čevljarke panoge. Vse, kar je s področja čevljarstva razstavljeno v muzeju, poznam iz lastnih izkušenj, zato mislim, da je tako rekoč moja dolžnost, da nekaj povem tudi tistim, ki bi se radi poučili o tem. Mi je pa včasih neprijetno, ker prostori niso takšni kot bi morali biti, oziroma kot bi si zaslužili, da bi bili.

Delo življenje: Veliko sva se pogovarjala. Samo še eno vprašanje, da bova tako dobro, kot sva vodila najino pot pogovora, tudi zaključila. Kaj vam pomeni priznanje za življenjsko delo?

Marijan Bogataj: Praznovanje dneva Alpine je bila lepa prireditve. Zbralo se je mnogo obiskovalcev. Zame pa je bil dan še posebej veličasten. Priznanje mi pomeni predvsem zavest, da vse, kar sem pustil v Alpini v vseh svojih delovnih letih, ni bilo zaman in da tudi drugi vedo, da sem naredil nekaj dobrega. Še posebno pa sem vesel, če mi kaj takega reče delavec iz proizvodnje. Alpini sem ostal zvest vso delovno dobo, trudil sem se po svojih najboljših močeh in tudi to nekaj velja.

Jožica Kacin

Oton Žakelj – dobitnik priznanja za inovacije

Oton Žakelj

Vsi, ki poznajo Otona Žaklja, vedo, da kakšno veliko govorjenje ni njegova vrlina. Ko pa nekaj reče, mu sodelavci resno prisluhnejo, saj vedo, da bo povedal kaj tehtnega. Posebej še, če je govor o prototipih športnih čevljev. Le kdo bi vedel, pod koliko novih modelov pancrjev in smučarskih tekaških čevljev se je podpisal Oton. Koliko zahtevnih rešitev je njegovo delo, tudi takih, zaradi katerih je bil prihranjen marsikateri tolar, Alpinini čevlji pa so lažje prodrli v svet. Trg neprestano zahteva nove stvari, oblikovalci si izmišljajo neverjetne rešitve. Potem so pa na vrsti tisti, ki morajo zamisli

iz papirja in glav prenesti v kopita in naprej v končni izdelek – čevlji. In tu je Oton doma. S svojimi fanti iz CAD, to je računalniškega oblikovanja, in prototipne delavnice, je bil vedno kos vsem izzivom. Ker je tudi izjemno inovativen in je podpisan na več patentnih prijavah, od katerih je bil za nekatere že podeljen patent Evropske patentne pisarne, je bil Oton Žakelj izbran za letošnjega dobitnika priznanja za izjemne prispevke k razvoju Alpine na področju inovacij.

Delo življenje: Začniva čisto na začetku. Po osnovni šoli ste se

odločili za čevljarstva tehnika. Kako je dozorela ta odločitev?

Oton Žakelj: Po osnovni šoli sem želel šolanje nadaljevati. Veselila me je elektrika, razmišljal pa sem tudi o čevljarstvu šoli v Kranju. V Alpini sem dobil štipendijo, pa tudi moji sošolci Jaka Kavčič, Miro Kavčič in Tone Možina so se odločili za čevljarstvo smer. Štipendija, družina in mogoče še kaj, je tehtnico nagnilo v to smer. Odločil sem se za čevljarstva tehnika.

Delo življenje: Avgusta boste imeli pomembno obletnico dela v Alpini.

Oton Žakelj: Res je. Letos bo trideset let, odkar sem v Alpini. Najprej sem opravil pripravništvo v proizvodnji. Bil sem v montaži na tako imenovanem šestem traku. Delali smo šivane čevlje z usnjenimi podplati.

Delo življenje: Kmalu pa ste se poslovili od neposredne proizvodnje.

Oton Žakelj: V Alpini smo začeli izdelovati poliuretanske podplate. Kupili smo prvi stroj za vlivanje. To je narekovalo tudi uvedbo novega dela. Rabili smo prototipe za orodja za vlivanje. Premeščen sem bil v prototipno delavnico. To delo sta pričela Janez Demšar in Albin Šifrar ter kasneje Alojz Žakelj, jaz pa sem se jim pridružil.

Delo življenje: Kakšne so bile vaše zadolžitve?

Oton Žakelj: Postal sem modelir podplatov. Tedaj smo v Alpini naredili ogromno podplatov. Nekaj smo jih rabili sami, izdelovali pa smo jih tudi za ostala podjetja v Jugoslaviji. Delo je bilo tedaj povsem ročno. Pri oblikovanju je bilo neskončno možnosti za različne vzorce in oblike podplatov. Mislim, da smo to delo dokaj dobro obvladali. Delali smo tudi za nekega tujega modelirja, kar je še dodatna potrditev, da smo morali biti kar uspešni. V Alpini sedaj podplate ne vlivamo več. To dela Pekovo podjetje v Trzinu.

Delo življenje: Z leti ste se kalili in dobivali vedno nova znanja.

Oton Žakelj: Kako smo delo opravljali, je bilo veliko odvisno od naše lastne iznajdljivosti.

Delo življenje: Z ukinitvijo brizganja podplatov, ste končali svojo kariero podplatnega modelirja.

Oton Žakelj: Z ukinitvijo tega programa se je pokazala potreba drugod. Začeli smo izdelovati tako imenovane mozaike za pancirje. Izdelani so bili iz koščkov lesa, vezivo pa je bila epoksi smola. Lahko bi rekli, da so bili to leseni pancirji. Na podlagi tako narejenih modelov, so v orodjarni na kopirki posneli obliko in naredili orodja. Čeprav se sliši enostavno, je to zelo zahtevno delo, ki vzame tudi veliko časa.

Delo življenje: Od tedaj naprej ste v prototipni delavnici.

Oton Žakelj: Da. Večinoma se ukvarjam s smučarskimi čevlji. Najprej sem bil v skupini, kjer smo delali prototipe. Imeli smo modelirja Milana Herzoga, ki je prinašal razne ideje. Idejna vodja sta bila še Anton Kavčič in Janez Šmitek. Danes zelo dobro sodelujemo z oblikovalcem Juretom Miklavcem.

Delo življenje: Sprva je bilo delo večinoma ročno, pred leti pa ste začeli razmišljati o modernizaciji.

Oton Žakelj: Sprva smo vse delali na roko. Za vsako številko smo izdelali svoj mozaik. Toda zahteve so tudi pri izdelavi smučarske obutve vedno večje. Z ročno obdelavo vsega zahtevanega nismo mogli doseči.

Prvi začetki razmišljanja o tem, da bi modelirali z računalniki, segajo v čas, ko je v športnem razvoju delal Bogo Filipič. Takrat se to še ni realiziralo, saj smo pri iskanju možnosti take obdelave vedno naleteli na kopico težav. Konec koncev je bil nakup računalniške in programske opreme tudi velika investicija. Računalniški način dela pa smo uspešno izvedli pod vodstvom Roberta Križnarja.

Delo življenje: To je bila za vse, ki ste se ukvarjali s tem, velika sprememba.

Oton Žakelj: Seveda. Vse smo se morali na novo naučiti in vsak začetek je težak.

Delo življenje: Kakšna razlika je med ročno in računalniško obdelavo?

Oton Žakelj: Primerjava med ročno in računalniško obdelavo je težka. Brez računalnika bi mnogih stvari ne mogli izdelati dovolj kakovostno. Ker ni nobenih pravih geometrijskih oblik, je prve prototipe še vedno racionalneje izdelati ročno. Ti prototipi se nato digitalizirajo, obliko točk, ki ga s tem dobimo pa je osnova za tridimenzionalno modeliranje. V ta namen smo pred časom kupili 3D digitalizator.

Delo življenje: Vodite prototipno delavnico.

Oton Žakelj: Sem vodja konstrukcije. Poleg mene so še trije sodelavci, ki delajo na računalnik in trije ročni modelirji. Pod naše okrilje spada tudi izdelava form iz silikona. Take forme nam služijo zato, da pred izdelavo orodij naredimo nekaj testnih odlitkov. Na podlagi le-teh pred dokončno izdelavo orodij, ki so zelo draga in popravila velikokrat niso več možna, naredimo še nekaj popravkov.

Delo življenje: Kot vemo imate v prototipni delavnici veliko dela.

Oton Žakelj: Dela je ogromno. Ker ne zmoremo vsega, smo v lanskem letu začeli sodelovati tudi s podjetjem iz Kopra.

Drugače pa smo dobra ekipa. Brez sodelovanja in razumevanja med vsemi, ki delamo na tem področju, ne bi bilo takih rezultatov.

Delo življenje: Menite, da je delo naporno.

Oton Žakelj: Delo je kar naporno. Potrebna je velika koncentracija.

Delo življenje: Delo, ki ga opravljate zahteva od delavca neke posebne sposobnosti.

Oton Žakelj: Pomembno je, da ima delavec dobro prostorsko predstavo. Tudi znanje iz čevljarstva stroke je

zelo dobrodošlo. Prav pride tudi nekaj vedenja iz kovinarske stroke.

Pri modeliranju ni pomembno samo, da čevelj oblikujemo, narediti moramo takega, da se potem zanj dajo narediti orodja in na koncu, kar je seveda cilj vsega, da bo čevelj funkcional, anatomsko oblikovan in bo kipec z njim zadovoljen. Prav ta problem se pojavi ko za naše delo iščemo zunanje izvajalce. So sicer strokovnjaki na svojem področju, mislim, da imamo dobre zunanje sodelavce, vendar oni niso »šuštarji«, kot bi rekli po domače.

Noga je specifična. Kolikor je ljudi, toliko je različnih nog in obutev je treba prilagoditi in oblikovati tako, da ustreza večini.

Delo življenje: Navedli ste nekaj znanj in sposobnosti, ki so potrebne pri vašem delu. Jih da šola, praksa ali so to naravne danosti vsakega posameznika?

Oton Žakelj: Osnova je šola, nekaj pa prav gotovo prinesejo izkušnje. Zase mislim, da imam tudi nekaj prirojenega smisla oziroma tehnične žilice. Odkar pomnim, me je tehnika zanimala. Že kot otrok sem rad razstavil uro, ali ušpilil kako podobno neumnost.

Prav tako je s smislom za obliko oziroma orientacijo. Nekaj znanja pridobimo z delom, nekaj pa mora biti tudi talenta.

Delo življenje: V obrazložitvi k nagradi je navedeno, da ste izjemno inovativni in da ste bili s svojo ekipo vedno kos vsem zahtevam. Gotovo imate v sebi nekaj, kar vas vedno vodi naprej in vam daje moč, da rešite še tako zapleten tehnični problem.

Oton Žakelj: Časi so taki, da je treba le naprej in vedno naprej. Če se nečesa lotim, zelo težko odneham, ne da bi prišel do rešitve. Če človek živi z zavestjo, da mora nekaj narediti in če vidi pred sabo cilj, ne sme biti ničesar pretežno. Enostavno je treba razmišljati, iskati in rešitev slej ko prej pride.

Delo življenje: Ko ste prišli v Alpino, si niste niti predstavljali,

da bi kdaj večino ročnega dela opravil računalnik. Ko pa je bilo treba, ste se brez zadržkov spopadli tudi s to novostjo.

Oton Žakelj: Ko smo kupili računalniško in programsko opremo CAD-CAM nisem imel pojma o računalnikih. Toda vedel sem, da je v tem prihodnost in da brez računalniške obdelave razvoj ne more naprej. Z Robertom Veharjem in Leonom Kavčičem smo šli v Italijo, kjer je bila programska oprema kupljena in opravili osnovni tečaj. Na tej osnovi smo gradili naprej in počasi osvojili potrebna znanja.

Delo življenje: Očitno imate radi delo, ki ga opravljate, saj bi mu sicer ne bili predani z vsem srcem.

Oton Žakelj: Res je. Rad imam to delo. Imel sem srečo, da sem nalletel na nekaj, kar me zares veseli in pri čemer lahko izkoristim svoje znanje.

Sem najstarejši v oddelku. Imam največ izkušenj, za katere pa moram poudariti, da sem jih dobil tudi od svojih predhodnikov. Od njih sem se veliko naučil. Upam, da se bodo tudi mlajši delavci kaj naučili od mene.

Delo življenje: Vam ni žal, da ste se po osnovni šoli odločili za čevlarski poklic.

Oton Žakelj: Ne. Vedno sem rad prihajal na delo. V podjetju nisem imel večjih težav. Lepo je hoditi v službo, če hodimo z veseljem in opravljamo delo, ki nam je všeč. Imel sem tudi to srečo, da sem vedno delal s sodelavci, s katerimi smo se dobro razumeli in si med seboj pomagali. Če hočemo biti ustvarjalni, je zelo pomembno, da imamo dobre sodelavce, ki nas podpirajo in verjamejo v nas.

Delo življenje: Sodelavci pravijo, da se vam nikdar ne zdi škoda časa, ki ga prebijete v podjetju. Gotovo pa tudi doma ne odvržete misli na delo.

Oton Žakelj: Takega dela kot ga opravljamo v naši službi, ne moremo delati osem ur v podjetju, nato pa oditi domov in pozabiti na vse. Delavnik ne mine, ko je ura tri, ko urad-

no končamo. Včasih v podjetju, včasih doma, služba je vedno nekako prisotna.

Delo življenje: Tudi zato ker ste tak, ker ne odnehate, ker hočete priti do konca, ste uspeli.

Oton Žakelj: Tak način dela, razmišljanja, vestnost, vse to je v človeku. Tudi doma se lotim vsega. Človek ne sme misliti, da tega ali onega ne zmore, ne sme odnehati. Zmeraj se najde rešitev.

Delo življenje: Ste kaj razmišljali o tem, zakaj ste prejeli priznanje?

Oton Žakelj: Priznanja gotovo nisem dobil za konkretno oziroma določeno delo. To je gotovo skupek mojega dolgoletnega dela.

Rešili smo že mnogo stvari, toda kaj je prava inovacija, je težko opredeliti. Inovativnost, ki se mi pripisuje, je po mojem mnenju nekaj logičnega v vsakem razvoju. Delavec, ki dela na takem delu mora biti inovativen. To je njegova dolžnost, ki je določena že z opisom delovnega mesta. To je obveza, ki jo človek sprejme že tedaj, ko se na takem delu zaposli. Vedno pa je tako, da nekdo vloži v svoje delo več energije, drugi pa samo toliko, kolikor je nujno potrebno.

Delo življenje: Kako pa ste se počutili, ko ste prejeli priznanje. Bili ste izbrani med mnogimi in to je vsekakor velika čast in priznanje vašemu delu.

Oton Žakelj: Po pravici povem, da sem se počutil kar malo nelagodno. Zakaj prav jaz? Danes Alpine ne bi bilo več, če ne bi bilo v Alpini sedaj, pa tudi v preteklosti mnogo delavcev, ki so ogromno storili za to, da je tako kot je.

Po drugi strani pa sem zelo vesel, ker je to priznanje potrditev, da je bilo moje prizadevanje in navsezadnje tudi rezultati, ki so nastali iz tega, opaženo. Zlagal bi se, če bi trdil, da mi priznanje za inovacije ničesar ne pomeni. Mislim pa, da je še veliko takih, ki bi si zaslužili nekaj pozornosti.

Jožica Kacin

Varno v planine

Zdrs in padci so najpogostejše nesreče, ki se dogajajo v vsakdanjem življenju, na delovnem mestu in v prostem času. Zdrs so rezultat nezadostnega trenja med podplatom in podlago, po kateri hodimo. V večini primerov so poškodbe, ki nastanejo, majhne, nekatere pa lahko pustijo hujše posledice. Prav zato v razvojno raziskovalni skupini izvajamo testiranja oprijemljivosti različnih vrst podplatov na različnih podlagah, saj nam le primeren podplat lahko zagotovi oziroma izboljša varnost pri hoji. Podlage izbiramo odvisno od namembnosti obutve.

Trenutno izvajamo testiranja na podplatih, ki jih uporabljamo na pohodniški obutvi. Preizkušamo jo na robotu, ki ga uporabljamo tudi za lateralno in medialno merjenje torzijske stabilnosti ter vzdolžnega upogiba čevlja. Za testiranje zdrsa in opri-

jema smo skupaj z inštitutom Jožef Stefan robot prilagodili, tako da je mogoče meriti koeficient trenja različnih podplatov.

Trenje je sila, ki igra zelo pomembno vlogo v našem življenju. Hodimo

lahko le, kadar je trenje med tlemi in našimi podplati dovolj veliko, da nam peta pri dotiku s podlago ne zdrsne in dotik prstov s podlago omogoča odziv. Višji koeficient trenja pomeni boljši oprijem in manjšo možnost zdrsa.

Testiranje oprijema se izvaja

Foto: Klemen Možina

1. s celo površino podplata naprej

2. s peto naprej

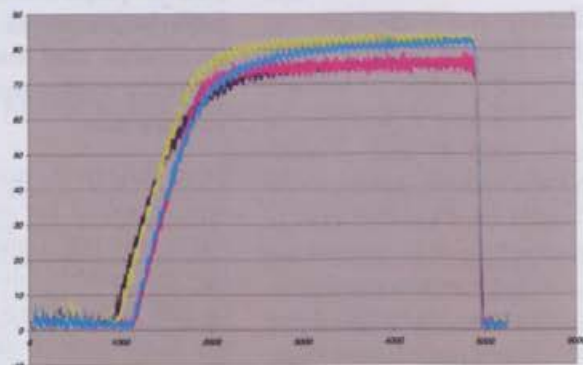

3. s prsti nazaj

Nepoliran suh marmor – peta naprej

Meritve, ki jih dobimo na robotu uvozimo v Excel, kjer podatke grafično ponazorimo.

Štirje različni podplati s peto naprej na suhem nepoliranem marmorju

Oblika podplata, ki omogoča dober oprijem

Na primeru vidimo, da so na Alpininih treking čevljih res uporabljeni le podplati z visokim koeficientom trenja.

Oprijem podplata je odvisen od vrste materiala, iz katerega je narejen, njegove trdote in pa tudi od oblike podplata, ki lahko veliko pripomore k boljšemu oprijemu.

Vsa testiranja se izvajajo pod enakimi pogoji, kar pomeni, da je sila, ki deluje na podlago vedno enaka, kot tudi kontaktni kot, kontaktni čas, pritisk in hitrost.

Rezultati nam prikažejo, kakšni podplati so najboljši glede na namembnost obutve. Cilj testiranj zdrsa in oprijema so oprijemljivi rezultati brez odvečnih ugibanj in predvidevanj kaj bo, ko bo...

Lidija Kržišnik
in Marko Peterneš

Več naročil pri grosistični prodaji

Anuška Kavčič

V mesecu marcu smo v grosistični službi zbrali naročila za sezono jesen-zima 2003/2004. Z rezultati smo lahko kar zadovoljni, saj smo sklenili čez trideset pogodb, z več kot štiri-desetimi prodajalnami. Naši kupci so preko nas naročili več kot 10.000 parov modne obutve Alpina. Poleg tega so naročili tudi nekaj obutve iz doku-pa, nekaj pa tudi športne obutve. Upa-mo, da nam je s tem uspelo zaustavi-ti trend upadanja prodaje modne obutve na domačem trgu, ki smo ga zaznavali v preteklih letih.

Manjša naročila grosističnih kupcev so bila tudi posledica odpiranja novih in obnavljanja prodajal Alpina, ki so že v vsakem večjem kraju v Sloveniji. Manj naročil je bilo tudi zaradi pro-

padanja večjih trgovskih družb in prodajal v družbeni ali zasebni lasti.

Razmere na slovenskem tržišču so se stabilizirane; nekatere trgovske druž-be so uspele ohraniti tržni delež s prevzemi, manjše pa z združevanjem z večjimi. Ostala so tudi močnejša zasebna podjetja, ki imajo že večletno tradicijo in ki poleg prodaje obutve opravljajo še kako drugo prodajo ali dejavnost. Navedeno velja predvsem za prodajalne z modno obutvijo, med-tem ko se prodaja športne obutve seli v velike družbe (Hervis, Sport 2000 in E-M šport). Te so specializirane in imajo veliko ponudbo vseh športnih izdelkov različnih blagovnih znamk.

Grosistična služba v Alpini spada organizacijsko v domačo prodajo, stroškovno in dohodkovno pa je moda obutev del komercialnega sektorja modne, športna pa del komercialnega sektorja športne obutve. Velik del našega poslovanja obsega tudi sode-lovanje z ministrstvi in javnimi zavodi (javni razpisi za potrebe državnih organov) in podjetji, ki se ukvarjajo s prodajo zaščitne obutve, ali pa kupu-jejo obutev le za svoje zaposlene.

Letos smo se še posebej dobro pri-pravili na zaključevanje, saj smo želeli našim kupcem ponuditi čim več in čim bolje. Pripravili smo širši izbor modelov (tudi iz izvozne kolekcije) in poskrbeli, da so obutev naročili prav vsi naši kupci. Povedali so, da so s kolekcijo zelo zadovoljni. To se je odražalo tudi v končnih naročilih.

Poleg obutve smo poskrbeli tudi za propagandni material kot so ogledni kartoni in katalogi. Po vnosu naročil v računalnik bomo kupcem njihovo naročilo, skupaj s slikami naročenih modelov poslali v potrditev.

Pogoji za prodajo obutve so postali dokaj težki. Kupcem skušamo poma-gati tudi na ta način, da jim za vso naprej naročeno obutev priznamo določen rabat. Ostale stroške kot so stroški zaloge, znižanja ipd. pa krije-jo sami. Vsaka napaka, če se ne od-ločijo pravilno, in jim zato naročeno blago ostaja v zalogi, jih precej stane. Tudi zato včasih nastanejo težave s plačilom blaga. To rešujemo sproti. Plačilo je namreč pogoj za nadaljnje pošiljanje blaga.

Lahko rečem, da s kupci dobro so-delujemo. Občasno jih tudi obiščemo. Mnogokrat se zgodi, da prav tak obisk prinese dodatna naročila obut-ve, ki jo imamo na zalogi. Naša nalo-ga je tudi, da skrbimo, da je naša obu-tev stalno na razpolago in da je kup-cem vedno in to v najkrajših možnih rokih, izpolnimo naročila.

Če jim ne bomo ponudili mi, bo to storil nekdo drug. Konkurenca je namreč zelo huda.

Naš cilj je povečati delež prodaje naše obutve in postati, oziroma tudi v bo-doče ostati glavni dobavitelj pri kup-cih, s katerimi že uspešno sodelujemo.

Menim, da nam bo z zavzetim delom na vseh področjih to tudi uspelo.

Anuška Kavčič

»Če hočeš pozabiti svoje težave, potem obuj preozke čevlje.«

(Kitajski pregovor)

Že v decembrskem izvodu našega časopisa smo pisali o projektu kup-cu prilagojene obutve. Razvoj treking obutve v treh variantah je bil v pol-nem razmahu. Začeli smo s prvim delom testiranja, z izbiranjem posa-meznikov iz baze izmerjenih stopal. Testiranja so pokazala kakšne čev-lje bi uporabniki izbrali v trgovini. Rezultati so bili ugodni in pričako-vani.

Naslednji korak, torej drugi del testi-ranj, pa je preizkušnja čevljev na tere-nu. Dolga, vendar zelo prijetna zima, z obilico snega, je preložila to opravilo na pomladni čas. Pomembno je nam-reč, da obutev preizkusimo v čimbolj raznolikih pogojih in ne le v snegu. Izbrali smo ljudi, ki pohodniško obutev veliko uporabljajo. Nekateri so čevlje tudi že večkrat preizkušali. Izbrali smo gorske reševalce, planin-

ske vodnike, nismo pa pozabili na naj-bolj vestne obiskovalce Javorča. Tudi zaradi takega pestrega izbora smo pre-pričani, da bodo čevlji res preizkušeni pod vsemi mogočimi pogoji.

S projektom kupcu prilagojene obutve smo med prvimi v svetu, zato je bolje vsak korak dobro premisliti, da kas-ne-je ne bo prihajalo do nepotrebnih na-pak. Upam, da nam bo uspelo odpra-viti tudi vse težave, ki jih imamo z iz-delavo kopit. V tem času, ko nastaja članek čakamo na prve rezultate testi-ranj s terena, ob objavi pa bodo ti zna-ni in sprejete bodo tudi vse odločitve, potrebne za nadaljevanje projekta.

Lidija Kržišnik

V marcu se je končala letošnja sezona za smučarske tekače in biatlonce – Za Alpino je bila ena najuspešnejših v zgodovini tega športa

S skupinskim startom na petnajst kilometrov za moške, se je s tekmovanji na svetovnem prvenstvu v biatlonu, 24. marca, iztekla letošnja zimska sezona za smučarske tekače in biatlonce. S tekmovanji so pričeli že 24. novembra lansko leto tako, da je bila sezona zelo dolga. Vzrok za tako dolgo sezono je bil v tem, da je bilo svetovno prvenstvo v biatlonu v Sibiriji, kjer vremenske razmere ne dopuščajo tekmovanj v zgodnejših zimskih mesecih.

Leto 2003 je bilo tudi leto svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju in biatlonu, zato je bilo zelo veliko tekem. V biatlonu jih je bilo tako za moške kot ženske štiriindvajset, smučarski tekači pa so se pomerili kar na sedemindvajsetih preizkušnjah. Pri smučarskih tekih je tekem več, vendar pa so tekmovalci že zelo specializirani in nihče ne nastopa povsod, medtem, ko se najboljši biatlonci udeležijo skoraj vseh tekmovanj v svetovnem pokalu.

Poleg preizkušenj v svetovnem pokalu se tekmovalci pomerijo še na nacionalnih prvenstvih in preizkušnjah. Teh se morajo udeležiti zaradi svoje zaposlitve (npr. vojaško svetovno prvenstvo, policijsko svetovno prvenstvo itd.).

Na vseh prvenstvih so nastopali tudi tekmovalci, ki tečejo z Alpininimi čevlji. Z uspehi, ki so jih dosegli smo lahko zelo zadovoljni, saj so bili v primerjavi z lansko sezono občutno boljši. Predvsem so bili dobri biatlonci, ki so se uvrščali na stopničke tako na tekmah v svetovnem pokalu, kot na svetovnem prvenstvu.

Odlično so se odrezali tudi slovenski tekmovalci, ki so dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Predvsem moram pohvaliti biatlonce in tekačico Petro Majdič.

Uvrstitve v svetovnem pokalu v biatlonu

V biatlonu so tekmovalci z Alpininimi čevlji dosegli v tekmah svetovnega pokala dvanajst prvih mest. Osemkrat so se uvrstili na drugo mesto, trinajstkrat pa so bili tretji. Zmagali so: Ekaterina Dafovskaja – štiri zmage, Kati Wilhelm – tri zmage in Katarina

Holubcova, Frode Andressen, Halvard Hanevold, Janez Marič, Alexander Wolf pa po eno zmago. Poleg uvrstitev na stopničke so bili na tekmah svetovnega pokala kar petinpetdesetkrat med prvimi desetimi.

Oestersund – vse tri stopničke so zasedli biatlonci, ki tekmujejo v naši obutvi

Razveseljuje dejstvo, da so letos kar trikrat stali na stopničkih tudi slovenski tekmovalci. Janez Marič je zmagal na individualni tekmi na dvajset kilometrov v Oestersundu. Na deset kilometrov v sprintu v Osrblju je bil drugi. Poleg njega se je na individualni tekmi v Oestersundu na tretje mesto uvrstil še Marko Dolenc. Omenjena individualna preizkušnja je bila najboljša tekma za tekmovalce z našo obutvijo. Na drugo mesto se je uvrstil Zdenek Vitek iz Češke. Tako so bil na stopničkih vsi trije tekmovalci obuti v Alpinine čevlje, kar je za nas svojevrsten in enkratni uspeh.

V skupni razvrstitvi enajst tekmovalcev med prvimi tridesetimi

V skupni uvrstitvi v svetovnem pokalu smo imeli šest tekmovalcev in pet tekmovalk uvrščenih v tako imenovano rdečo skupino, to je uvrstitev do tridesetega mesta.

Pri tekmovalcih so to: Halvard Hanevold iz Norveške, ki je dosegel peto mesto, Frode Andressen prav tako iz Norveške je bil šesti, Stian Eckhoff Norveška deseti, Zdenek Vitek iz Češke šestnajsti, Janez Marič, triindvajseti in Marko Dolenc petindvajseti.

V ženski konkurenci so bile v skupni uvrstitvi svetovnega pokala najboljše: Bolgarka Ekaterina Dafovskaja, ki je zasedla četrto mesto, Katarina Holubcova iz Češke, ki je bila osma, Kati Wilhelm iz Nemčije je bila trinajsta. Petindvajseto mesto je dosegla Michela Ponza iz Italije, sedemindvajseto pa Irina Nikultchina iz Bolgarije. Slovenka Andreja Mali je kot naša najboljša za las zgrešila prvo trideseterico. Bila je enaintrideseta. Pri tem je pomembno, da Andreja Mali šele drugo leto tekmuje v biatlonu. Kljub temu je v svetovnem pokalu dosegla kar tri uvrstitve med najboljših deset. Poznavalci ji napovedujejo odlične rezultate v prihodnjih sezonah.

Tudi na posameznih tekmah nekaj zelo odmevnih rezultatov

Pri uvrstitvah v posameznih disciplinah svetovnega pokala velja omeniti predvsem Halvarda Hanevolda, ki je zmagovalec svetovnega pokala v individualnih tekmah na dvajset kilometrov. V tej disciplini je bil Janez Marič odličen peti. V sprintu je drugo mesto v skupni uvrstitvi dosegel Frode Andressen.

V ženski konkurenci je bila najboljša Ekaterina Dafovskaja, ki je bila v sprintu na individualnih tekmah na petnajst kilometrov druga in skupno v sprintu pa tretja.

Pet medalj na svetovnem prvenstvu v Khaty-Mansijsku

Na svetovnem prvenstvu v biatlonu v Khaty-Mansijsku so naši tekmovalci dobili pet medalj. Svetovna prvaka sta

Katarina Holubcova

postala Halvard Hanevold v individualni tekmi na dvajset kilometrov in Katarina Holubcova v individualni tekmi na petnajst kilometrov. Hanevold je osvojil tudi drugo mesto in to v zasledovalni tekmi na dvanajst in pol kilometrov. Tretji mesti sta osvojila Češka tekmovalca Katarina Holubcova v sprintu na sedem in pol kilometrov in Zdenek Vitek v sprintu na deset kilometrov.

Na svetovnem prvenstvu so bili uspešni tudi slovenski tekmovalci. Najboljša rezultata sta dosegla: Tomas Globočnik s petim mestom na individualni tekmi na dvajset kilometrov in Marko Dolenc z devetim mestom v zasledovalni tekmi na dvanajst in pol kilometrov.

V smučarskih tekih rezultati nekoliko slabši

V svetovnem pokalu v smučarskih tekih in na svetovnem prvenstvu v smučarskih tekih naši tekmovalci niso dosegali tako odmevnih rezultatov, kot v biatlonu. Glavni razlog je, ker z našimi čevlji tekmuje precej manj tekačev kot v biatlonu.

V svetovnem pokalu prva zmaga z našimi čevlji tudi pri tekačih – Prvi je bil Šved Mikael Oestberg

Na tekmovalnih v svetovnem pokalu so naši tekmovalci dosegli prvo zmago Osemnajstkrat so se uvrstili med prvih deset. Edini zmagovalec je bil Šved Mikael Oestberg v sprintu v Linzu. Z izjemo bratov Oestberg lahko rečemo, da so nas naši tekmovalci v moški konkurenci nekoliko razočarali, saj so predvsem Norvežani Trond

Iversen, Trond Einar Elden in Espen Bjervig v preteklih sezonah posegali po mnogo višjih mestih.

V ženski konkurenci je bila najboljša Petra Majdič, ki je v skupni uvrstitvi svetovnega pokala zasedla štirinajsto mesto, kar je fantastična uvrstitev. Petra je v slovenski reprezentanci trenutno edina, ki je sposobna doseči vrhunski rezultat. Lani decembra je dopolnila triindvajset let, kar pomeni da je ena izmed mlajših tekmovalk v svetovnem pokalu. Vsi strokovnjaki so mnenja, da je Petra glede na njeno voljo do treninga in glede na rezultate, ki jih že dosega, ena izmed najperspektivnejših tekmovalk v svetovnem pokalu.

Uspešna je bila še Elena Burukina iz Rusije, ki se je uvrstila na trideseto mesto v svetovnem pokalu.

Na svetovnem prvenstvu Elena Burukina druga – Odlična tudi Petra Majdič

Na svetovnem prvenstvu v Val di Fiemme je bila med tekmovalkami z našim čevlji najboljša Elena Burukina, ki je v tekmi na trideset km v prostem slogu dosegla drugo mesto in s tem pritekla srebrno medaljo. Odlična je bila tudi Petra Majdič, ki je nastopila v treh disciplinah. Na vseh treh tekmah je bila med prvo deseterico. Ta uspeh je še večji, če vemo, da so bile vse tri tekme enem tednu, kar je še dodaten napor. Poleg Petre so se med najboljših deset uvrstili še: Elena Burukina iz Rusije, Mikael Oestberg iz Švedske in Teemu Kattilakoski iz Finske.

Od ostalih slovenskih tekmovalcev velja omeniti uvrstitvi Mateja Soglič. Bil je trinajsti na v sprintu.

Halvard Hanevold

Dober rezultat je pritekla tudi Andreja Mali, ki se je za svetovno prvenstvo priključila nordijski reprezentanci, prav tako v sprintu.

V prihodnji sezoni naj bi bila ekipa, ki tekmuje z našimi čevlji, še močnejša

V skupnem lahko sezono 2002/2003 v tekmovalnem smislu ocenimo kot eno najuspešnejših v zgodovini Alpine. Veseli nas tudi dejstvo, da so bili tekmovalci s čevlji zelo zadovoljni in da bodo zato našo tekaško obutev nosili tudi v prihodnji sezoni. V prihodnji sezoni naj bi bila ekipa, ki tekmujejo z Alpinimi čevlji bila še močnejša. Nekateri vrhunski tekmovalci že preizkušajo naše tekaške čevlje in v primeru, da bodo z njimi zadovoljni lahko upamo, da bodo v njih nastopili tudi na tekmovalnih.

Janez Novak

Obnovljena prodajalna Alpine v Metliki – Lastovka, ki prinaša pomlad v staro mestno jedro

Le kdo ne pozna belih brez, zelenega Jurija, belokranjskih velikonočnih pisanic, steljnikov in reke Kolpe? Kdo ne pozna pristnega belokranjska vina, belih narodnih noš ter bogatega pisanega in pripovednega izročila ter ljudskih šeg?

Da, to je Bela krajina, deželica vpeta med Gorjanci, reko Kolpo in Kočevskim rogom, ki ji svojevrstno podobo in poseben pečat dajejo cerkvice,

kamnite hiše, zidanice, vinogradi, kozolci, številne vrtače, drage in pečine ter prijazni in gostoljubni ljudje, Belokranjci, ponosni na svoj rod, izročila, na šege, katere negujejo in ohranjajo že stoletja, kakor so jih ohranjali njihovi sinovi in sinovi pred njimi,« je zapisano na internetni strani, ki predstavlja Belo krajino.

Da vsi smo to že več ali manj slišali. Toda pravo Belokranjsko gосто-

ljubnost lahko spoznamo šele tedaj, ko se srečamo s temi prijaznimi in zares gostoljubnimi prebivalci.

13. marca smo se o tem lahko prepričali tudi sami. Bil je odprtje naše prenovljene prodajalne v Metliki. Čeprav sredina dopoldneva, ko je večina zaposlena, se je zbralo mnogo ljudi. S svojim obiskom nas je počastil tudi župan občine Metlika Slavko Dragovan. Prišli so nekateri podjetni-

Slovesnost se je pričela pred prodajalno

ki iz teh krajev, znanci, kupci, prijatelji ... In niso bili praznih rok. Žene so prinašale belokranjske dobrote. Med njimi je značilna belokranjska pogača, znamenita belokranjska jed. Pogače so se razlikovale med seboj. Vsaka gospodinja jo zna pripraviti na svojevrsten način, toda vse so bile čudovite. K pogači se je prilegel tudi kozarček domačega belokranjskega vina. In še in še. Pa ni vse v jedači in pijači. Še zdaleč ne. Največ nam je pomenila prijazna beseda, nasmeh in občutek, da smo dobrodošli in da bi bil skoraj greh, če ne bi poskusili njihovih dobrot. Dobrodošlico sta naši sodelavki iz prodajalne izkazali še na en način. Podarili sta nam belokranjsko pisanico, s pojasnilom, naj nam darilce pove, da sta veseli srečanja z nami, da nas imata radi in da nas spoštujeta. Drobna pisanica, toda velik, pristrčen spomin. Hvala.

Direktor domače prodaje Primož Kopač je pozdravil vse, ki so se zbrali ob tej slovesnosti. Spregovoril je tudi **župan občine Metlika Slavko Dragovan**. Povedal je, da je vesel, da se je Alpina, kljub temu, da je naša prodajalna na lokaciji, ki v zadnjem času s stališča trgovine ni veljala za perspektivno, odločila, da obnovi svojo prodajalno. »Pomlad prihaja in Alpina je ena izmed prvih lastovk, ki oživljajo staro mestno jedro,« je poetično razložil, nato pa svoje besede pojasnil s tem, da se bodo lastovke počasi vrnile. Občinski svet bo odločal o tem, da se bo osrednja knjižnica preselila v ta del mesta. To bo vanj vneslo več dejavnosti, predvsem pa večji obisk obča-

nov. Na nasprotni strani prodajalne je šola, katere vodstvo se zelo zavzema za ta projekt in za to, da bi oživili staro mestno jedro. Šola je prostor, kjer se zbira mladina, ta pa je velik potrošnik obutve, kar je prav tako dober znak za obnovljeno prodajalno.«

Vsi smo bili dobre volje. Dobre volje je bil tudi župan občine Metlika, ki se je prav tako izkazal kot dober gostitelj in pozoren mož. Najprej si je izbral en par čevljev, nato pa se odločil še za enega.

»Gospod župan, naj vam bo lahka hoja v naši obutvi, naj vam tudi s kamnom posuta pot ne zmoti lahkega koraka po ovinkasti cesti županovanja, dela in življenja.«

»Kot v nebesih sva. Sploh ne dojemava, da je vse res,« je žarela **poslovodkinja prodajalne Mileva Petric**. Sedaj lahko rečem, da imamo najlepšo prodajalno v Metliki.«

Mileva Petric je v prodajalni v Metliki zaposlena že dvaindvajset let. »Kot bi mignil so minila ta leta. Ko sem se zaposlila, je bila prodajalna kar lepa. V dvajsetih letih pa je postala zastarela in težko smo čakali obnove,« je pripovedovala poslovodkinja. »S sodelavko sva prepričani, da bo tudi prodaja sedaj boljša. Metlika je majhno mesto, toda kljub temu imamo kupce z zelo različnimi zahtevami: od visoke mode, do klasike. Seveda še vedno prisegamo na klasiko, saj te prodamo največ in tudi Alpina je po njej najbolj poznana.«

Za konec sem Milevo povprašala še o tem, kako ocenjuje pomladno poletno kolekcijo Alpine. Tudi tu sem slišala same pohvale. »Modeli so enkratni. Vedno boljši. Sedaj, ko si bodo kupci lahko čevlje ogledali tudi na računalniku, kjer so se na ekranu, obrnjenem proti prodajnemu prostoru, menjavali najnovejši modeli, pa bo učinek še boljši,« je bila prepričana Mileva Petric.

Tudi prodajalka **Nežka Bezek** je bila navdušena. »Sedaj, ko imamo tako lepo prodajalno, nas bo obiskalo še več kupcev. Danes pa je res poseben dan. Zelo sem vesela tudi, ker ste se ob tej priliki potrudili in nas obiskali. Tu mislim na vodstvo in ostale sodelavce in Žirov. Še posebej pa sem vesela, da si je kljub temu, da imamo v Metliki majhno prodajalno, vzel svoj dragoceni čas tudi predsednik uprave in generalni direktor. Veliko mi pomeni tudi, ker je bilo ob prenovi veliko razumevanja in pomoči tudi od naših sodelavcev iz ostalih prodajaln. Pomagali so nama pri končnih postavitvah in urejanju prodajalne in lepo je, ker smo skupaj tudi danes, ko smo

Predsednik uprave in generalni direktor mag. Martin Kopač se pogovarja z županom občine Metlika Slavkom Dragovanom.

Prodajalka Nežka Bezek, belokranjska narodna noša in poslovodkinja Mileva Petric

obnovo kronali z odprtjem prodajalne. Zadnje dni je bilo kar naporno, toda trud je povsem poplačan,« je z nasmehom, vidno zadovoljna razlagala Nežka Bezek. Kako pa prodaja? »Mislim, da smo lahko kar zadovoljne. Naša prodajalna tudi med adaptacijo ni bila zaprta. Preselili sva jo v sosednje prostore, ki so prazni in tam prodajali. Res da je bilo malo težje in malo slabše urejeno, toda kupci so kljub temu prihajali. Precej kupcev privabi tudi tako imenovana sindikalna prodaja. Z nekaterimi podjetji imamo sklenjene pogodbe in delavcem potem od njihovih nakupov odtegnejo kar od plače. Seveda pa upam, da bo odslej, kupcev takih in drugačnih, še več,« je dejala Nežka in odhitela k svojemu delu.

Jožica Kacin

Naši delavci so spet dokazali, da znajo resno poprijeti

Delo in izobraževanje z roko v roki – Šolanje na srednji obutveni šoli se je z uspehom, ki je daleč preseгло republiško povprečje, končalo s podelitvijo spričeval

21. marec – prvi pomladni dan, ki je prinesel pomlad tudi v srca šestindvajsetih dijakov, sicer delavcev Alpine, ki so ta dan prejeli spričevala. Končali so Srednjo tekstilno, obutveno in gumarsko šolo Kranj in postali obutveni tehniki. Nekateri so se šolali že na triletnem programu, nato pa nadaljevali s srednjo šolo. Drugi so se razredu pridružili v nadaljevanju, v četrtem letniku.

Strokovni delavci in predavatelji, ki so sodelovali z njimi, so povedali, da so bili učenci zelo dobra in prijetna skupina. Trije moški in triindvajset deklet. Tri delavke so se vozile iz Cola, tri iz Gorenje vasi. Po zaključenem četrtem oziroma petem letniku (saj je bil to tako imenovani program tri plus dva), so opravljali poklicno maturo. Preverjanje znanja je bilo na isti ravni, ki velja za redne srednje šole. Matura je obsegala tri obvezne predmete: izdelek z zagovorom, obutveno tehnologijo in slovenščino, ter dva izbirna: matematiko ali angleščino. Osem se jih je odločilo za angleščino, ostali za matematiko.

Čeprav so dejali, da so se mature bali, je bil rezultat nad pričakovanji. Kot je povedal ravnatelj Srednje tek-

stilne, obutvene in gumarske šole v Kranju Tomo Grahek, so krepko presegli republiško povprečje.

Podelitev spričeval je potekala v prijetnem vzdušju. To nalogo so opravili predsednik uprave in generalni direktor Alpine mag. Martin Kopač, ravnatelj Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole v Kranju Tomo Grahek ter razrednik Franci Štukelj. Ti so v uradnem delu med drugim povedali:

Mag. Martin Kopač: Znanje je pomembno na vseh področjih. Koliko ga bo osvojil posameznik, je odvisno tudi od tega, koliko bo prebral, koliko se bo pripravil naučiti ter nenazadnje, s kom se bo družil. Če smo se pripravljani učiti, če veliko beremo, se gibljemo v družbi, ki hoče napredovati, tudi sami rastemo.

V Ameriki so izračunali, da ima zaposlen prebivalec na dan povprečno tri ure in pol časa, ki ga lahko porabi po svoji presoji. Če upoštevamo to ugotovitev, lahko rečemo, da so bili naši delavci, ki so končali to šolanje, ta čas pripravljeni dati za to, da so naredili šolo.

»Seveda niste vlagali le toliko, bilo je mnogo več,« se je obrnil na matu-

rante. »Za vas ni bilo televizije, zabav, za svoj cilj ste žrtvovali mnogo prostih ur, da ste naredili to in da lahko ponosno pokažete, da vam je uspelo. Sedaj pa lahko greste naprej.

O vas sem slišal same pohvale. Bili ste izredno dober razred. Učitelji so vas imeli radi in za vse to, predvsem pa zato, ker ste tako uspešno dosegli svoj zadani cilj, vam še enkrat čestitam.«

Tomo Grahek: V imenih šole se je najprej zahvalil Alpini, ki se je odločila in omogočila tako obliko izobraževanja, nato pa se obrnil na delavce, ki so zaključili šolanje: »Veliko se vas je šolalo že na triletnem programu. Že tedaj smo bili zelo zadovoljni. Danes pa je še en srečen trenutek. Da smo prišli do njega, sem vesel tako zaradi vas, kot zaradi šole in vseh učiteljev, ki so bili z vami. Z dosego tega cilja je poplačan tako vaš, kot trud vseh, ki smo ga skupaj vlagali v to, da bo cilj dosežen.«

V tem dnevu pa čutim tudi nekaj grenkobe. S tem razredom se za nedoločen čas prekinja izobraževanje na obutveni usmeritvi, čeprav upam, da bomo tudi v tej smeri še nadaljevali.

Izobraževanje odraslih je zahtevno, saj je to poleg službenih in običajno

Spričevalo je prejela tudi Janja Tinauer

tudi družinskih obveznosti, še dodatno breme. Potrebno je vložiti ogromno energije in časa. Kriteriji so enaki kot pri rednem izobraževanju.

»Dokazali ste, da ste bili kos vsemu, saj ste dosegli izreden uspeh, ki je daleč nad republiškim povprečjem.«

Razrednik Franci Štrukelj: Danes je prvi pomladni dan in tudi ob tej simboliki me spreletavajo prijetna občutja. Še večje veselje pa čutim, ker vem, da ste bili izredno uspešen in spoštovan razred. Ko sem odhajal na podelitev spričeval, so me ustavljali profesorji, ki so vas poučevali in naročali pozdrave. To ni vsakdanje. V naši praksi se večkrat zgodi, da profesor opravi svojo dolžnost, s slušatelji pa nima tesnejših vezi. Vas so ohranili v zelo lepem spominu in tudi to je posebno priznanje. Hvala lepa, ker sem bil lahko vaš razrednik.

Po končanem uradnem delu pa smo se pogovarjali še z Judito Oblak, ki je bila ena izmed predavateljic tehnologije, in Minko Kokalj, ki je vseh pet let poučevala slovenski jezik.

Judita Oblak: To je eden izmed pomembnih predmetov, ki je bil v učnem načrtu vseh pet let in se je končal z maturitetnim zagovorom.

Tu se učenci seznanijo s čevljem. Od sestavnih delov, materiala, do tega, kako iz materiala pridemo do izdelka, ki mora biti kakovosten in tak, da ga z veseljem obujemo.

Tudi jaz sem ob tem, ko sem poučevala, obnovila znanje. Težava je le v tem, ker ni ustrezne literature. Uporabili smo nekaj starejših zapiskov. Prav so mi prišli tudi tisti, ko sem sama obiskovala to šolo v Kranju. Toda obutvena tehnologija se razvija. Učence je

potrebno seznanjati z najnovejšimi ugotovitvami. Če bi še kdaj organizirali tako izobraževanje, bi morali več pozornosti nameniti temu, da bi poiskali literaturo, kjer bi bile tudi novosti. V Sloveniji take literature ni.

Delavcem, ki so končali izobraževanje, pa polagam na srce, naj še kdaj sežejo po naših zapiskih. Tudi z njihovo pomočjo bodo pridobljeno znanje bolje izkoristili. Najbolj pa jim želim, da bi vse, kar so pridobili, čim bolje uporabili pri svojem delu. Ob uspehih, ki so jih dosegli, se veselim z njimi. Bili so prijetna skupina.

Minka Kokalj: Učila sem vseh pet let. Slovenščina je eden izmed maturitetnih predmetov, ki so ga morali opravljati vsi slušatelji. Je kar zahtevna. Mislim, da so učenci s tem izobraževanjem pridobili pri splošni razgledanosti. Dejavno so sodelovali pri pouku. Tudi jaz sem se potrudila, da sem jim čim bolj nazorno prikazala snov. Odrasli skušajo čim več znanja osvojiti že pri pouku. Doma nimajo toliko časa za učenje in utrjevanje. Moram pa jih pohvaliti, ker so zelo redno obiskovali predavanja. Ni bilo večjih odsotnosti in opravičevanj. Vesela sem, ker je bilo tako in ker nam je bilo skupaj lepo.

Svoje občutke in kako besedo o sebi, pa so navrgli tudi nekateri delavci, ki so zaključili šolanje.

Jožica Leskovec iz Cola: Prevevajo me zelo lepi občutki. Kar naenkrat je preveč časa, toda vem, da je to le začasen pojav. Navajeni smo bili na povsem drugačen tempo. A kmalu bomo prišli v nov tir, ki bo spet postal vsakdanjost. In ob službi in dveh otrocih, starih devet in štiri leta, mi čas ne bo ostajal.

S Cola smo v šolo hodile tri delavke. Vozile smo se z avtom. Na Colu začnemo delati ob šest trideset, me pa smo v času šolanja prihajale že ob šestih. Potem smo lahko zaključile ob štiri najstih. Šle smo vsaka na svoj dom, malo pred petnajsto pa smo se odpravile v šolo. Običajno smo se vračale okrog enaindvajsete ure.

Šola mi je dala neko posebno samopotrđitev. S tem sem sebi in drugim dokazala, da sem kljub zaposlitvi, družini in letom, zmožna doseči še en cilj, to je srednješolska izobrazba. Šola je razširila tako našo splošno kot

tudi strokovno raven znanja. Prebrali smo cel kup knjig, ki jih sicer gotovo ne bi. Zame je bilo izobraževanje kar težko. To pa zato, ker sem šolanje vzela zelo resno. Sram bi me bilo, če ne bi znala. Tudi zato sem se potrudila, da sem hodila na predavanja, predvsem pa na izpite, pripravljena. Ko smo starejši, šolo jemljemo drugače kot v mladosti. Najraje sem imela slovenski jezik. Najtežja pa se mi je zdel angleščina. A važen je konec. In tu je bilo vse dobro.

Izidor Prosen: Šola mi je dala predvsem veliko različnega znanja. Človek takole pridobi nekaj samozvesti. Dokazali smo, da še nekaj zmoremo in potrudili se bomo, da bomo Alpi ni s svojim delom povrnili, kar je vložila v nas.

Bili smo čudovita družina. Dobro smo se razumeli. Dobili smo spričevala, zvečer nas čaka še poslovilna večerja na Razpotju.

Vsa leta šolanja sem bil predsednik razreda, kar je pomenilo nekaj več dela pri organizaciji. Mislim, da delo predsednika razreda ni bilo težko, saj se je vsak potrudil in naredil tako kot je treba. Ob tem se moram zahvaliti vsem profesorjem in učiteljem, prav tako organizatoricam iz kadrovske službe, ki so nam stale ob strani. Ko smo pričeli, je bila z nami Franja Novak. Potem je delo prevzela Marta Mlinar, ob maturi, ko nam je bilo najtežje, pa nam je stala ob strani Mihaela Oblak.

Ernest Gantar: Prevevajo me zelo lepi občutki. Dosegli smo nov cilj v življenju. Nekaj več kot pet let smo hodili v šolo in v tem času smo se morali marsičemu odpovedati. Toda vse je poplačano s tem, ko smo prejeli spričevala. Ko je človek malo starejši, je tudi učenje težje. Porabili smo več časa, da smo se nekaj naučili. Posebno matura je bila naporna. Najbolj so me zanimali strokovni predmeti, ker se z njimi vsak dan srečujemo pri delu. Težje je bilo pri splošnih predmetih. Toda tudi tu sem zaključil z lepimi ocenami, zaradi česar sem zelo vesel.

Nekaj sem naredil zase. Človek mora vedno naprej. Ni dobro, da obstane na mestu. Mi smo v teh letih veliko napredovali.

Ljubica Pivk: Veliko zahtevam od sebe in prizadevala sem si, da bi bila čim boljša. To pa zahteva tudi svoj čas

in garanje. Zelo sem vesela, ker mi je ta šola razširila obzorje. Izboljšali smo splošno razgledanost.

Mislim, da smo pridobili dokaj trdne temelje in da bi na njih lahko gradili naprej. Če bi bila možnost, bi z veseljem nadaljevala šolanje na višji stopnji.

Z zaključkom sem najprej dobila potrditev, da zmorem kljub družini, skrbi za bolno taščo, in službi, narediti še nekaj zase. Po drugi strani pa mislim, da je ta zaključek lahko odskočna deska za naprej.

Šola ni bila težka. Najraje sem imela angleščino, a prav noben predmet mi ni delal težav. Mislim, da smo povsod izvedeli mnogo novega in koristnega. Tudi predavatelji so se potrudili, da so nam čim bolj prikazali snov.

Sem polna energije. Sedaj se bom najprej nekoliko bolj posvetila družini. Vsa ta leta so bili z mano zelo razumevajoči. Takoj po zaključku šole, smo se lotili prenavljanja dnevne sobe. Pričela pa sem tudi s čiščenjem celotne hiše. V knjižnici sem vzela nekaj knjig. Te niso strokovne, ampak bodo moja duševna sprostitev. Prav tako kot delo na vrtu, ki mi je zelo pri srcu. Veselim pa se še nečesa. Več časa bom imela za obisk gora, ki so moja velika ljubezen. Načrtov je veliko, pa tudi energije za uresničitev mi zaenkrat ne manjka.

Bojana Bačnar: Lep je občutek, ko človek vidi, da je uspešno uresničil nek cilj. Imam dva otroke, stara štiri in enajst let, zato se ni bilo lahko ob delu in družini posvečati še šoli. Dobro, da imam življenjskega sopotnika, ki je razumel mojo željo, dokončati šolo, in taščo, ki je pazila otroke. Najlažje je bilo pri strokovnih predmetih, saj se z

Zaključna spričevala sta podelila ravnatelj šole Tomo Grahek in predsednik uprave Alpine mag. Martin Kopač

njimi vsak dan srečujemo pri delu. Od splošnih predmetov pa se mi je zelo priljubila matematika, pa tudi do kemije čutim posebno veselje.

Pred maturo me je zelo skrbelo, kako bo. Res smo se učili. To se pozna tudi po naših uspehih.

Dobro pa je bilo, ker smo sproti predelevali snov. Tudi od predavanj in predhodnih priprav, je ostalo kar nekaj znanja. Zelo sem zadovoljna. V šolo pa zaenkrat ne bi več hodila. Rada grem v naravo, sprostim se tudi, če se zapeljem v kakšen večji nakupovalni center, si ogledam trgovine in kaj malega kupim. Mislim, da bom pri dveh otrocih z lahkoto zapolnila svoj prosti čas.

Katjuša Pečelin: Poklicno šolo sem naredila v Kranju. Bila je možnost in pridružila sem se razredu Alpine v programu tri plus dva. Kar ne morem verjeti, da je res konec. Človeku se ob takih zaključkih odvali veliko breme. Imeli smo nek poseben ritem življen-

ja, navadili smo se skupine in se imeli lepo. Šola mi je povečala neko splošno izobrazbeno raven, naučila sem se marsikaj.

Jožica Kacin

V imenu delavcev, ki so končali izobrazevanje, se je zahvalila najboljša slušateljica Ljubica Pivk

Dovolite mi, da vas pozdravim v imenu celega razreda in se vam hkrati iskreno zahvalim za vložen čas in trud, ki ste nam ga izkazali, da smo z vašo pomočjo prišli do srednje izobrazbe in s tem tudi, upajmo, do boljšega delovnega mesta. Posebna zahvala najprej Alpini, našemu podjetju, ki je v današnjem hitrem tempu in težkih razmerah na trgu, pomislila tudi na izobrazbeno strukturo svojih delavcev in ugotovila, da bo obutvene tehnike še potrebovala. Zahvaljujemo se generalnemu direktorju, ki nam je omogočil ta cilj. Obvezujemo se, da bomo izkazano zaupanje po čim boljših močeh tudi upravičili. Hvala tudi vodstvu Srednje tekstilne, obutvene in gumarske šole iz Kranja.

Prav tako posebna zahvala našemu razredniku Franciju Štruklju, ki se je trudil, da bi šolanje ob delu uspešno zaključili, kljub temu, da redni oddenek na šoli ne obstaja več.

Veliko skrbi in dodatnega dela smo povzročili tudi našim koordinatorkam izobraževanja. Prva je bila Franja Novak, nato Marta Mlinar in Mihaela Oblak. Hvala Alpinim mentorjem in učiteljem praktičnega pouka, profesorjem iz Žirov in Kranja.

Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri našem izobraževanju, pa čeprav samo z dobro mislijo na naš uspeh.

Šolanje je končano. Slušatelji s svojimi profesorji in vodstvom Alpine. Vsi so veseli, ker je dosežen pomemben cilj.

Svet delavcev je zaključil svoj štiriletni mandat

Iztekel se je štiriletni mandat sveta delavcev. Imeli smo šestnajst sej. Udeleževali so se jih člani sveta delavcev, ki so s svojo prisotnostjo in vestnostjo dokazovali, da je bilo zaupanje delavcev ob izvolitvi, upravičeno. Razveseljivo je, da je bil vedno prisoten tudi predsednik uprave in generalni direktor mag. Martin Kopač. Sej se je prav tako vedno udeleževal tudi direktor splošno kadrovskega sektorja in delavski direktor Zoran Kopač. Udeležba dveh najpomembnejših vodilnih mož kaže na to, da vodstvo svet delavcev upošteva in jemlje resno. Poleg tega je bil na sejah vedno prisoten tudi predsednik svobodnega sindikata Milan Sovinc. S svojimi predlogi in pripombami je vedno razgibal seje sveta. Prav tako niso nikdar manjkali člani nadzornega sveta, predstavniki delavcev. Na sejah sveta so poročali, o čem je razpravljala nadzorna svet. Kljub večkratnim pozivom, da so seje sveta javne in da se jih lahko udeležijo tudi ostali delavci, pa to ni rodilo sadov.

Delo sveta je pomembno predvsem zato, ker se na seji razjasni marsikatera nejasnost in izoblikuje določena mnenja. Predvsem pa je pomembno,

ker vodstvo člane sveta seznani z vsemi pomembnejšimi dogajanjem v podjetju. Tudi člani sveta delavcev dajo vodstvu določene informacije in jih opozorijo na probleme in težave, ki se pojavljajo.

Zelo pozitivno moram oceniti tudi mesečne sestanke pri predsedniku uprave in generalnemu direktorju. Teh sej sta se običajno udeležila dva predstavnika sveta delavcev, dva člana sindikata in delavski direktor. Na njih smo se posvetovali o delavcih meseca, direktor nas je obvestil o tekočih zadevah, problemih in načrtih za naprej. To je bila tudi priložnost, da smo zastavili marsikatero vprašanje, dali pobude in rešili določene dileme. Upam, da bo predsednik uprave tudi v bodoče nadaljeval s temi srečanji. Mislim, da so koristna tako za delavsko kot za delodajalsko stran. Seveda pa težave vedno ostajajo, porajajo se vedno nova vprašanja. Vseh se ne da rešiti tako, da bi bili vsi zadovoljni. Toda če je pripravljenost tako na strani delodajalcev, kot na strani delavcev, se da dogovoriti marsikaj. In mislim, da v Alpini do sedaj ni bilo večjih težav.

Peter Trček

Na koncu naj dodam le še to, kar sem rad vedno poudarjal. Če bomo v Alpini sposobni še naprej uspešno delati in pridobivati posle, ki nam bodo prinesli ustrezno dodano vrednost ter tako obdržati delovna mesta, delavcem pa zagotoviti ustrezne z zakoni in drugimi akti dogovorjene pravice, potem se za prihodnost Alpine ne smemo bati. Mislim, da smo delavci v Alpini delovni in marljivi in da se zavedamo, da je od vseh odvisno, kam bo peljala naša pot. Je pa tako, da vprega pelje po tisti poti, kamor jo usmerja kočijaž.

Peter Trček

O čem je razpravljala svet delavcev v preteklem mandatnem obdobju

Maja 1999 je bil za mandatno obdobje štirih let izvoljen svet delavcev. Trinajst članov se je 3. junija sestalo na prvi seji. Nato je imel svet delavcev še petnajst sej. Zadnja je bila marca 2003.

O čem so v tem mandatu razpravljali člani sveta delavcev?

Na prvi seji, ki jo je vodil Milan Sovinc, so izvolili predsednika in podpredsednika sveta. Za predsednika je bil izvoljen Peter Trček, za podpredsednico pa Andreja Potočnik. Podpredsednica s to zadolžitvijo ni imela težkega dela, saj je Peter vodil vse seje sveta. Na prvi seji so sprejeli dogovor med upravo in svetom o delovanju sveta in poslovnika sveta.

Točke, ki so se ponavljale na vseh sejah so bile: pregled zapisnika prejšnje seje ter poročilo o sejah nadzornega

sвета, poročilo predsednika uprave in generalnega direktorja in poročilo delavskega direktorja. Svet delavcev je izvolil tudi predstavnike delavcev v različne organe kot so bili: disciplinska komisija, komisija za reševanje pritožb. Svet delavcev je izvolil tudi člane nadzornega sveta, predstavnike delavcev in delavskega direktorja. Člani sveta delavcev so odločali in sprejeli tudi predlagane odpoklice svojih predstavnikov v nadzornem svetu. En član je odstopil na lastno željo, štirje pa so bili na predlog svobodnega sindikata odpoklicani. Enkrat letno je bilo dano poročilo o varnosti in zdravju pri delu, požarni varnosti, zdravstvenih pregledih in ugotovitvah pooblaščenega zdravnika. Svet delavcev je dal soglasja k sprejemu različnih aktov kot so: katalog delovnih mest, pravilnik o napredovanju delavcev, statut družbe,

pravilnik o delovnih razmerjih, pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu, pravilnik o organizaciji in sistematizaciji delovnih mest, izjavo o varnosti z oceno tveganja, spremembe podjetniške kolektivne pogodbe, pravilnika o izobraževanju in štipendiranju. Svet delavcev je dal tudi soglasje k programu presežnih delavcev in k pravilniku o stimulativnem delu plač. Prav tako se je strinjal z odprodajo počitniških kapacitet v Maredi in v Termah Čatež. Na zadnji seji je razpisal volitve v nov svet delavcev.

To so le pomembnejše točke, o katerih je razpravljala o odločal svet delavcev. Bilo pa je še mnogo zadev, predvsem pa vprašanj in pobud, ki so se obravnavale in so bile večinoma informativnega ali posvetovalnega značaja.

Jožica Kacin

Število delovnih nezgod se zmanjšuje

Skrb za lastno varnost mora biti naša pravica in dolžnost vsak delovni dan. Na delovnem mestu moramo skrbeti zase in za svoje sodelavce. Vodilo pri delu nam morajo biti varnostni predpisi in navodila za varno in zdravo delo.

Kratka analiza delovnih nezgod v Alpini v letu 2002 nam razkrije, da največ poškodb nastane v ponedeljek in torek (skupaj 46,1 odstotek). Najbolj izpostavljen del telesa so roke, saj se kar 60 odstotkov od vseh nezgod prav poškodbe zapestja, dlani in prstov. Ugotavlja se tudi, da je več kot 62 odstotkov poškodb posledica

neupoštevanja varnostnih predpisov, naglice pri delu in nepredvidnost na delovnem mestu. Omenjeni podatek je zaskrbljujoč, saj nam razkriva, da ne bo zadosti le redno izobraževanje, opozarjanje in kontrola na delovnem mestu s strani nadrejenih. Za zmanjšanje števila nesreč in njihovih posledic bo potrebno tudi aktivno sodelovanje vseh zaposlenih.

Vsaka delovna nezgoda se evidentira in analizira z namenom, da se takoj odpravijo morebitne nevarnosti in da se zmanjša tveganje, ki bi preprečilo novo nesrečo. Povprečno število v Republiki Sloveniji na 1000 delav-

cev je 27,1 poškodba. V Alpini je povprečje nižje (22 poškodb). Naša želja in cilj je, da se število poškodb vsako leto zmanjšuje. Z uvajanjem novih tehnologij bo delo postalo bolj humano, a vendar bo po drugi strani zahtevalo od zaposlenih dvig tehničnega znanja. Osvojiti bo potrebno tudi nekatera znanja, ki bodo dvignila raven osebne in kolektivne varnosti.

Predpisi (tudi iz področja varnosti in zdravja pri delu) niso napisani z namenom, da jih vsepovprek kršim saj nesreča nikoli ne počiva. Skupaj poskrbimo, da bomo imeli ureje in varno delovno okolje, v kateri bomo tudi prijetno počutili. Gre nareč za našo varnost in naše zdravje

Janko Sekne

Andreja Grošelj – Že dolgo sekam, toda delo ni enolično

Andreja Grošelj, prirojevalnica,
delavka meseca marca

Kako zanimiva so pota delavcev meseca v Alpini. Lani septembra in oktobra sta ta naslov dobila eden za drugim brata, tokrat pa s presledkom enega meseca najprej hči, nato pa še njena mama. Ta mama je Andreja Grošelj, delavka v prirojevalnici, ki je postala delavka meseca marca. Delavka s petintridesetimi leti delovne dobe, ženska, ki ji v življenju ni bilo poslano le z rožicami. Toda ona ostaja trdna. Še več. Kot so povedale sodelavke, je prav ona tista, ki jih vzpodbuja in jim kaže svetle plati

življenja. Tudi to je eden izmed razlogov, da so se odločile, da jo predlagajo za delavko meseca.

Delo življenje: Kot so povedale sodelavke, so vas predlagale tudi zato, ker pravijo, da nanje delujete tako pozitivno. Znete jih spraviti v dobro voljo, znate jim prisluhniti. Če je potrebno, jim z veseljem pomagate pri delu s svojimi izkušnjami in znanjem.

Andreja Grošelj: Mogoče je res tako. Za seboj sem imela težke izkušnje, življenje me je preizkusilo. A jaz se ne dam. Veliko mi je pomnilo, ko so me tedaj, ko mi je bilo najtežje, tudi sodelavke bodrile in bile z mano. Tudi jaz jim rada pomagam, pa naj bo pri delu ali drugod. Če nisem obupala jaz, tudi one ne smejo. Ko vidijo, da se dobro držim, je to spodbuda tudi zanje.

Delo življenje: Vam življenje ni prizanašalo. V prometni nesreči ste najprej zgubili sina, nato še moža.

Andreja Grošelj: Sin je bil star petnajst let, osem let kasneje, se je z motorjem ponesrečil še mož. Obakrat je bilo neizmerno hudo. Toda človek marsikaj preživi. V težkih trenutkih mi je pomagalo to, da sem čutila, da so mnogi z mano, da čutijo z menoj,

me spodbujajo in želijo, da živim naprej. Kljub temu pa je življenje tako, da mora vsak sam preživeti iz izboleti bolečino. Drugi so mu lahko v pomoč, nihče pa ne more namesto njega nositi bremena. So trenutki, ko je zelo hudo in ko mislimo, da ni več rešitve. Toda nikdar ne smemo obupati, živeti je treba naprej in misliti na lepe trenutke.

Delo življenje: Vi to uresničujete, saj v drobnih stvareh najdete mnogo veselja in zadovoljstva.

Andreja Grošelj: Res je. Življenje skušam urediti tako, da si vzamem čas tudi zase. Rada imam potovanja. Ni važno kje, toda z nekim posebnim zadovoljstvom spoznavam kraje, njihove znamenitosti, ljudi. Grem z avtomobilom, ali z motorjem, v okolico pa tudi peš. Z veseljem skrbim za vrt in cvetlice okrog hiše in v njej. Včasih tudi kaj preberem.

Delo življenje: Omenili ste motor. To je za žensko vaših let nekoliko nenavadno. Tudi vaša hčerka ima motor. Je to pri vas tradicija?

Andreja Grošelj: Izgleda tako. Že moj oče je imel motor. Imela sva ga tudi s pokojnim možem. Večkrat sva se odpravila na kak izlet. Tradicijo pa sedaj nadaljujeta moja hčerka in njen mož.

Delo življenje: Imate svoj motor?

Andreja Grošelj: Ne. Posodi mi ga hčerka. Poleti, ko gredo na morje, motor pustijo doma in takrat se zgotovo malo zapeljem z njim. Najraje grem na Tolminsko, prevozila sem tudi Gorenjsko in Dolenjsko. Na Štajerskem z motorjem še nisem bila. Lahko pa rečem, da sem Slovenijo obšla in jo kar dobro poznam.

Delo življenje: Kje vam je najbolj všeč?

Andreja Grošelj: Slovenija je lepa dežela. Povsod mi je všeč. Tudi v krajih, kjer sem že bila, ob ponovnem obisku odkrijem kaj novega, ali nekaj, kar prvič nisem opazila. Zelo všeč mi je Pokljuka. Obiskala sem jo tako z avtom, kot z motorjem. Tam je čudovit prostor za sprehode, jaz pa imam tako rada gozd in naravo.

Delo življenje: Všeč vam je na Pokljuki. To je tudi ena izmed začetnih točk za vzpon na Triglav.

Andreja Grošelj: Na Triglavu pa še nisem bila. Taki vzponi me ne privlačijo.

Delo življenje: Potujete tudi izven naše domovine?

Andreja Grošelj: Tudi. Bila sem v Holandiji, v Franciji. Rada grem na morje. Posebno všeč mi je Dalmacija in Črna gora. Francijo sem obiskala ob svoji petdeseti obletnici.

Potovanje v Francijo so mi podarile sodelavke. Štiri dni smo bili v tej deželi. Bilo je enkratno doživetje in sodelavkam sem zanj zelo hvaležna.

Delo življenje: Kaj pa načrtujete za letošnje leto?

Andreja Grošelj: Načrtujem ničesar. Toda vem, da bom kam šla. Tudi nagrado, ki sem jo dobila kot delavka meseca, bom porabila za ta namen. Upam, da si bom privoščila nekaj morja.

Delo življenje: Živate skupaj s hčerko in njeno družino?

Andreja Grošelj: Živimo v isti hiši, toda hčerka ima stanovanje na vrhu. Veliko mi pomeni, ker se s hčerko in njeno družino zelo dobro razumemo in smo navezani drug na drugega.

V posebno veselje sta mi tudi oba vnuka.

Delo življenje: Reciva še nekaj o vaši delovni poti.

Andreja Grošelj: Letos bo petintrideset let, odkar sem v Alpini.

Delo življenje: Kako ste se odločili, da se zaposlite tu?

Andreja Grošelj: V Žireh je bilo včasih tako, da je Alpina dajala kruh večini. Tisti, ki smo bili v šoli nekaako srednje dobri učenci, smo se večinoma odločali za poklicno čevljarško šolo. Bila je v Žireh, kar je bila še dodatna spodbuda. Postala in ostala sem prešivalka.

Delo življenje: Sedaj niste v šivalnici.

Andreja Grošelj: Res ne. Že približno osemindvajset let delam v prirojevalnici. Najprej sem sekala umetne, sedaj pa že vrsto let sekam naravne materiale za modno obutev. Začela pa sem v šivalnici. Najprej v težki kot smo tedaj rekli. Tam je bilo delo težje. Material pri tej obutvi je bolj grob. Poizkusila sem tudi v modni šivalnici. Tu je delo lažje, zahteva pa več natančnosti.

Delo življenje: Kako ocenjujete, kakšno je vaše delo?

Andreja Grošelj: Mislim, da je kar naporno. Posebno zato, ker moramo biti stalno pozorni na material in na to, da pravilno razmestimo sekala oziroma da nasekamo prave dele. Material mora biti dobro izkoriščen, poleg tega pa na nasekanih delih ne sme biti napak. Sekam samo modno obutev. Seveda nas pri delu priganja tudi norma.

Delo življenje: Sekalci imate poleg norme še poseben način stimulacije.

Andreja Grošelj: Da. Poleg dosežene norme na naše plače vpliva tudi prihranek pri materialu. Ta pa ni vedno odvisen samo od nas. Zdi se mi, da je zadnje čase vedno več materiala slabše kakovosti, to pa pomeni tudi manjši prihranek.

Drug način stimulacije je avtokontrola. To pomeni, da vsak sam skrbi za to, da odda izdelke brez napak. V

prirojevalnici kontrolorja ni. Napake se ugotovijo v šivalnici. Če jih ni, ne dobimo kazenskih točk, kar pomeni do deset odstotkov večjo plačo.

Delo življenje: Mislite, da je tak način stimulacije dober?

Andreja Grošelj: Na splošno mislim, da je dober. Seveda pa ni vedno enako. Včasih se lahko še tako trudimo, pa nam delo ne uspe najbolje, drugič pa gre kar samo od sebe. Včasih smo krivi delavci in naš slabši dan, kot pravimo, včasih težje delo ali slabši material.

Delo življenje: Kadar delo ne gre tako kot bi moralo in ugotovite, da ni problem v vašem delu, na to opozorite nadrejene?

Andreja Grošelj: Seveda. Čeprav nam prisluhnejo, včasih tudi s skupnimi močmi ne moremo najti pravih rešitev, včasih pa je za to tudi premalo volje. Vem pa, da ima vsak pri delu mnogo težav in če malo potrpi, gredo problemi običajno mimo. Drugače pa moram reči, da se tako z vodji kot sodelavci dobro razumemo in si med seboj pomagamo.

Delo življenje: Že dolgo opravljate to delo. Si želite spremembe?

Andreja Grošelj: Ne. Res je, da že dolgo sekam, vendar delo ni enolično. Kar naprej je kaj novega in vedno se moramo na novo učiti. Stroj je res isti, modeli pa so skoraj vsak dan drugačni.

Sedaj ni več velikih serij. Ravno se privadimo nečesa, pa moramo že pričeti z drugim. S pomočjo mojstra naberejo sekala in pripravimo vse potrebno za delo, kar vzame kar nekaj časa.

Delo življenje: Andreja, za konec povejte še to: Ste vedeli, da boste prejeli nagrado?

Andreja Grošelj: Sploh ne. Tisti dan sem zagledala ob sebi generalnega direktorja. Povedal mi je, zakaj je prišel in mi podal roko. Ostala sem brez besed. V obraz sem postala rdeča. Potem so mi rekli, naj delam, da me bodo slikali. Toda jaz nisem znala postaviti sekal. Kaj takega se mi še ni zgodilo. Bila sem zelo presenečena, pa tudi zelo vesela.

Jožica Kacin

Jelena Jenko – Ta nagrada ni nekaj vsakdanjega

Jelena Jenko, mojstrica v Gorenji vasi, delavka meseca aprila

»Preden med obtožiš, kritiziraš in zmerjaš, prehodi miljo v mojih čevljih,« piše na vratih, kjer imajo svoj delovni prostor vodja obrata, mojstrica prirojevalnice in skladiščnik v obratu Gorenja vas. Jelena Jenko, delavka meseca aprila, mi je, ko sem se ustavila ob napisu povedala, da se je nekega dne, ko je doživela izkušnjo kritike, spomnila na te besede, jih vnesla v računalnik in nalepila na vrata. Marsikdo se ustavi, prebere, zamisli, upamo, da dojamemo tudi njihovo globoko sporočilo.

Dan, ko sem obiskala Jeleno Jenko in obrat v Gorenji vasi, pa si ne bom zapomnila le po tem. Še bolj mi bo ostalo v spominu, da sem, kot sem Jeleni dejala ob zaključku, ko sem se ji zahvalila za lep sprejem, postala strašno pametna. Jelena me je po opravljenem formalnem razgovoru, ki ga je hočeš nočeš morala prestatiti in za katerega je ugotovila, da le ni bil tako težak, kot se je sprva bala, popeljala v proizvodnjo in mi podrobno razkazala, kako poteka delo, kakšne stroje imajo, kako na njih nastaja izdelek.

Še posebno veliko pozornosti je namenila usnju. Usnje je njena posebna ljubezen. Rada dela z njim. Pozna ga do podrobnosti. Malokdo, ki ni čevljar in ne dela z usnjem ve, da v Alpini izdelujemo obutev iz tako različnih vrst usnja. Da je usnje goveje in svinjsko, to še nekako sklepamo

iz našega splošnega znanja, toda da imamo obutev tudi iz konjskega, kozjega in mogoče še kakšnega materiala, o tem ne razmišljamo.

In kako spoznati, ali imamo pred seboj naraven ali umeten material, ali je usnje goveje, svinjsko, kozje, konjsko ... To je že znanost, o kateri me je poučevala naša delavka meseca. S kakšno natančnostjo in ljubeznijo je iz polic jemala posamezne kose usnja in mi razlagala. Prva učna ura iz materialov.

Na obhodu skozi proizvodnjo sva si ogledali nekatere stroje. Jelena mi je povedala, kako stroj deluje, čemu služi in na kaj je treba pri določenem opravilu paziti. Pokazala mi je nekaj izboljšav, ki so jih uvedli v oddelku, pogledali sva, kako so zložena sekala, ogledovali modele, ki jih izdelujejo. Jelena je ves čas poudarjala, kako zelo je pomembno, da je v oddelku vse na svojem mestu.

Skratka, kar precej dalj je trajalo, kot sem si predstavljala, a čas ni bil vržen stran. Vsaj ne zame. Malo vedenja o tem in onem marsikdaj pride še kako prav.

Delo življenje: V osnovno šolo ste hodili v Gorenji vasi. Potem pa ste se odločili, da boste postali izdelovalka zgornjih delov.

Jelena Jenko: Po osnovni šoli sem se najprej šolala na ČŠIC-u, kot smo tedaj imenovali Čevljarški šolski industrijski center, ki je bil v Žireh. Postala sem izdelovalka zgornjih delov. Kasneje, ko sem bila že zaposlena, sem ob delu naredila še srednjo tehnično šolo, ki je bila organizirana v Alpini v Žireh.

Delo življenje: Ker ste iz Gorenje vasi, ste se zaposlili v obratu.

Jelena Jenko: Da. 4. maja 1981 sem se zaposlila v obratu v Gorenji vasi, kar pomeni, da imam natanko dvaindvajset let delovne dobe.

Delo življenje: Se spominjate prvega delovnega dne?

Jelena Jenko: Se. Delala sem popoldne. 4. maja je ravno obletnica Titove smrti. Pet čez petnajst, ki se šteje za čas Titove smrti, so zatulile sirene in morali smo prekiniti delo, vstati in

počastiti spomin na nekdanjega predsednika. Nevajena dela, strojev in okolja, nisem naredila tako kot je bilo predvideno in zaradi tega sem bila grajana od organizatorice počastitve v našem obratu. Prav zato mi je ta dan ostal še bolj živo v spominu.

Delo življenje: Kje ste delali?

Jelena Jenko: Začela sem na pripravi. Nato sem opravljala vse faze v šivalnici. Kasneje sem bila premeščena v prirojevalnico, kjer sem sekala zgornje dele. V skladišču materiala se je izpraznilo delovno mesto in približno eno leto, sem bila tudi na tem delu. Po potrebi sem opravljala še kaj drugega. Včasih sem zamenjala odsotne delavke ali pa bila na kontroli. 23. novembra 1991 pa sem postala mojstrica prirojevalnice in to ostala do danes.

Delo življenje: Kaj delate v vašem oddelku?

Jelena Jenko: Sekamo naravno in umetno usnje, številčimo podlogo, jedro, tanjšamo jedro in podlogo, na koncu opravimo kontrolo. V našem oddelku smo zadolženi tudi za dve fazi, ki sicer spadata v šivalnico. To je smojenje robov in oblikovanje prednjikov, kar je dokaj zahtevno opravilo. Organizacijsko sta k nam priključena še mehanik in skladiščnik. Število delavcev v oddelku je različno in je odvisno od sezone in zahtevnosti modelov, ki jih izdelujemo.

Delo življenje: Kot mojstrica imate posebne naloge. Kakšno pa je vaše delo?

Jelena Jenko: Moja glavna naloga je, da skrbim za to, da imajo vsi zaposleni delo in da so izdelki oziroma polizdelki narejeni dovolj kakovostno oziroma brez napak. Pripravljam sekala, včasih pomagam v skladišču ali pa poprimem tam, kjer je pač potrebno.

Delo življenje: Je delo težko?

Jelena Jenko: Imam čudovito delo. Vsak dan je kaj novega, vedno se nekaj dogaja. Nikoli ni nekaj dokončno, vedno je treba razmišljati kako naprej, kako bomo naredili, da bo boljše, lažje. Ta kreativnost mi je zelo pri srcu. Moje delo se z odhodom iz

podjetja ne konča. Mnogokrat o delu in rešitvah razmišljam tudi doma.

Delo je sicer naporno. Vendar ga imam zelo rada. Če človek dela z veseljem, ne razmišlja o tem, da nekaj ne zmore in da je težko. Gotovo pridejo težave. Te so in bodo. Toda na delu smo zato, da težave, ki se pojavijo, sproti rešimo. Ne smemo se pritoževati. Izbrali smo si tak poklic in nositi moramo tudi njegovo breme. In če to delamo z zavestjo in ljubeznijo do dela in sodelavcev, potem ni težko.

Delo življenje: Kako pa ocenjujete sodelavce?

Jelena Jenko: Imam zelo dobre sodelavce in to je pri delu zelo pomembno. V oddelku se zelo dobro razumemo. Imamo srečo, ker imamo vodjo obrata, ki zna poskrbeti, da je vse urejeno tako kot mora biti. Imam nek poseben dar. Zahteva red in disciplino, toda po drugi strani nam pušča mnogo svobode. S tem svojim pristopom omogoča in nas sili, da sami iščemo rešitve in izboljšave.

Tak odnos je privedel tudi do mnogih novosti, ki smo jih uvedli v obratu. Čisto naša, oziroma zamisel vodje oddelka, ki smo jo potem skupaj izpeljali, so vreče za odpadke pri sekalnih strojih. Imamo poseben način zlaganja sekal. Pred nedavnim smo našli rešitev za skladiščenje sestavnih delov, ki čakajo na obdelavo v šivalnici in še marsikaj bi se našlo.

Delo življenje: Kako pa sodelujete s sodelavci v Žireh?

Jelena Jenko: Njim moram izreči še posebno pohvalo. V vsem nam gredo na roko kot rečemo. Vedno so nam pripravljeni pomagati. Zares sem zadovoljna s sodelovanjem. Nimam nikakršnih pripomb.

Delo življenje: Kako pa je bilo tisti dan, ko ste postali delavka meseca?

Jelena Jenko: Bilo je pred prvomajskimi prazniki, zadnji delovni dan. Ura se je bližala štirinajsti, ko pri nas zaključimo z delom. Vedno imam navado, da pred prazniki ali večdnevni počitnicami, proti koncu dneva stopim do vseh sodelavcev in jim zaželim, naj čim lepše preživijo proste dni. Tako sem storila tudi tokrat.

Ravno sem se vračala z obhoda, ko sem zagledala vodjo oddelka Jelko Mur in generalnega direktorja Martina Kopača, ki sta šla proti meni. Potem se ne spomnim več veliko. Bila sem tako šokirana, kot malokrat v življenju. Spomnim se le tega, da mi je generalni direktor povedal, da sem izbrana za delavko meseca. Potem je govoril še nekaj, vendar ne vem kaj.

Delo življenje: Ste že razmišljali o tem, za kaj boste porabili nagrado?

Jelena Jenko: Ta nagrada ni nekaj vsakdanjega. Tudi namen, za katerega jo bom porabila, bo nekaj posebnega. Toda nisem še razmislila, kaj bo to. Vsekakor pa bo nekaj, kar me bo na ta dogodek spominjalo vse življenje.

Delo življenje: Ko govorite o nagradi, vam oči zažarijo s posebnim žarom. Kaj vam pomeni nagrada?

Jelena Jenko: Saj ne znam odgovoriti. Vesela sem in res mi veliko pomeni. To je neko priznanje za moje delo. Vedno se trudim in skušam narediti vse po najboljših močeh. Res je pa tudi, da se ne trudim samo jaz. Vsi, ki delamo v podjetju, prispevamo svoj del. Saj pravijo, da je veriga močna, kot je močan njen najšibkejši člen. Če smo v Alpini dobri, je to zasluga vseh delavcev in ne le posameznikov.

Delo življenje: Ničesar nisva povedali o vašem delu izven podjetja. Reciva še besedo dve o tem, saj vemo, da imate kar nekaj talentov.

Jelena Jenko: Moj najljubši hobi je fotografija. Z njo sem se srečala že v osnovni šoli. Ta zvrst umetnosti me zelo privlači. Še danes mi je v veliko veselje in sprostitiv. Fotografija je medij, ki ga vsi razumejo, ne glede na to, kakšen jezik govorijo. Poglejmo sliko in vedo, kakšno sporočilo nosi s seboj.

Delo življenje: Pa ni samo fotografija tisto, s čimer se ukvarjate.

Jelena Jenko: Včasih tudi kaj narišem. Naravno, tihožitje, kakršno je pač tisti trenutek moje razpoloženje. Rišem z ogljem ali s pasteli. Delam samo zase in imam doma kar lepo zbirko.

Delo življenje: Kaj pa hribi, jih ne boste nič omenili.

Jelena Jenko: Saj so vam že povedali, da nisem ne vem kako zgovorna in da nočem govoriti o sebi. Toda res je. Zelo rada imam hribe in če le morem, se odpravim na kakšno turo. Slovenske gore in njihove doline so zelo lepe. Kako čudovit je pogled na Logarsko dolino, Tamar, Lepeno, dolino Radovne in na mogočne vrhove ob njih. Toda ne smemo pozabiti, da je tudi sprehod na naš Žirovski Vrh lahko zelo lepo doživetje.

Jožica Kacin

O delavki meseca, delu v obratu in svojih mojstricah – vodja obrata Gorenja vas Jelka Mur

Jelena Jenko je za delavko meseca predlagala tehnološka služba v Žireh. Lepo se mi zdi in vesela sem, da tudi drugod vidijo, da se nekdo prizadeva. Mislim, da si Jelena naziv za delavko meseca resnično zasluži.

Pričakujem, da bo ostala taka ali pa še boljša. To rečem zato, ker moramo vedno strmeti za tem, da rastemo in da smo še boljši. Tempo dela je vedno hujši. Vsako sezono je težje. Zahteva se tudi vedno večja kakovost in ne moremo si privoščiti slabega dela in napak.

Generalni direktor je ob podelitvi lepo povedal, da se tudi med delavci vidi razlika. Nekateri pridejo na delo zato, da naredijo svoj obvezni delavnik in si zaslužijo za preživetje, drugi pa v podjetje in delo vložijo mnogo več. Ena takih je tudi Jelena.

Jelena je mojstrica, jaz pa od mojstrov zahtevam, da so delovni, zavzeti za Alpino, da jim lahko v vsakem primeru zaupam, da bo, tudi če sem odsotna, vse potekalo tako kot je treba. Od njih pričakujem, da so taki, da se vidi, da se zavzemajo za dobro delo in da so zgled tudi drugim.

Jožica Kacin

KADROVSKE NOVICE

Marec

O novo zaposlenih v mesecu marcu smo poročali že v prejšnjem časopisu.

Poleg navedenih v prejšnjih novicah so z delom v Alpini v tem mesecu prenehali še: Mateja Korošec iz prodajalne Alpina Kranj 2, Sonja Prosen iz prodajalne Logatec ter Nataša Samec iz obrata na Colu.

April

V mesecu aprilu se je v prodajalni Domžale kot poslovodkinja zaposlila Nuška Romšak, v prodajalni Jesenice 1, pa je pričela delati prodajalka Merima Behaderović.

Z delom so v mesecu aprilu prenehali: Janez Logar iz sekalnice, Bernarda Podobnik iz prodajalne Idrija, Aleksandra Črnigaj iz obrata Col, Martina Šuštar iz prodajalne v Kamniku ter Marija Gogala iz prodajalne v Kranju 1.

Ob odhodu v pokoj

Ob upokojitvi želimo našim dolgoletnim sodelavcem Janezu Logarju iz sekalnice, Bernardi Podobnik iz prodajalne Idrija in Mariji Gogala iz prodajalne Kranj 1. ob vstopu v tretje življenjsko obdobje vse dobro.

Naj vas spremljajo dobra volja, sreča, predvsem pa zdravje. Naj vam na Alpino ostane le lep spomin. Vse tegobe vsakdanjega delovnega dne naj se prevesijo v življenjski optimizem in izpolnitev vseh vaših želja.

Ekipa Alpine ponovno zmagala na pokalu Ski Open

Tudi letos je ekipa Alpine, ki smo jo sestavljali tekmovalci iz Žirov, Škofje Loke, Jesenic in Tržiča (skupaj 19 članov), med triintridesetimi ekipami, dosegla prvo mesto.

V devetindvajsetih kategorijah je na vsaki tekmi na enem izmed večjih slovenskih smučišč merilo moči preko tristo tekmovalcev.

Naši tekmovalci so prav na vsaki tekmi zasedli mesta med prvimi tremi. Tako je ime Alpina na razglasitvah pogosto odmevalo med množico. Končna razglasitev rezultatov bo 17. maja.

Letošnji skupni zmagovalci, ki so smučali za Alpino so bili: Hedvika Kotar, Saša Gortnar, Mateja Krek,

Dušan Seljak, Marko Ribnikar in Mirko Klinar. Drugo mesto so osvojili: Milena Dolčič, Dušan Seljak in Dušan Oblak. Tretja pa sta bila Anuška Kavčič in Mirko Klinar. Marjan Oblak in Marko Podobnik sta osvojila četrto mesto.

Upamo in želimo, da bomo s takimi uspehi nadaljevali tudi v naslednji sezoni in tako prispevali k promociji naše tovarne tudi v prihodnje.

Anuška Kavčič

»Trenutki sreče, ki jih uživamo, nas presenetijo. Ne polastimo se mi njih, temveč oni nas. In čudež pesmi potihno pride v dušo, kjer za trenutek postane in se dokončno umiri,« so zapisali člani Moškega pevskega zbora Alpine na koncertni list.

Letni koncert Moškega pevskega zbora Alpine

5. aprila je bil v DPD Svoboda redni letni koncert moškega pevskega zbora Alpine. Zapeli so deset pesmi. Za popestritev programa je poskrbela Folklorna skupina Tehnik iz Škofje Loke. To pa ni navadna folklorna skupina. Ansambel ob spremljavi harmonike svoje zvoke privablja z igranjem na stara kmečka orodja kosa, vile, grablje, klepalo. Prireditev je povezoval Marko Črtalič.

J. K.

Našim upokojemcem v slovo

» Prezgodaj je prišlo slovo.«

Konec marca smo izrekli poslednje slovo našemu upokojemcu **VENCLJU JUSTINU** – nekdanjemu delavcu iz obrata Gorenja vas.

Justin Vencelj je bil rojen 9. julija 1926 v Ljubljani. Po osnovni šoli je zaključil obrtno šolo za čevljarje. Svojo delovno pot je pričel v Gorenji vasi najprej pri Klemenčič Martinu, nato v Kmetijski zadruzi in Čevljarju Gorenja vas. Delo je v istem podjetju nadaljeval tudi, ko se je Čevljar pridružil

Alpini. Opravljal je dela visoko kvalificiranega čevljarja. Kasneje je bil manipulant za zgornje usnje.

Upokojil se je junija leta 1986. Med delavci obrata Gorenja vas je bil Vencelj Justin poznan kot dober in vesten delavec.

Sedaj se je za vedno poslovil od svojih dragih, prijateljev in znancev. Upokojenca in nekdanjega sodelavca Venclja Justina iz obrata Alpine v Gorenji vasi bomo pogrešali in ga ohranili v trajnem spominu.

Za vedno smo se konec marca poslovili od nekdanjega delavca in upokojenca Alpine **ANTONA KASTELCA**.

Anton Kastelec je bil rojen 7. oktobra 1940 v kraju Mali Lipoglav. Po osnovnošolski obveznosti je zaključil šolanje v obrtni šoli in si pridobil poklic kvalificiranega elektromehnika. Prve izkušnje na tem področju je Anton Kastelec v času od leta 1958 do 1963 pridobil ob različnih zaposlitvah v Ljubljani. V Alpini se je kot obratni električar zaposlil leta 1963. Svoje delo je opravljal vestno in s polno mero odgovornosti, zato je leta 1981 postal vodja elektro skupine. Upokojil se je novembra 2000. leta.

Anton Kastelec je odšel od nas mnogo prezgodaj. Sočustvujemo z domačimi in jim izrekamo globoko sožalje. Našega pred nedavnim upokojenega delavca, ki je s toplo besedo in vedrim pogledom na svet vnašal med nas optimizem in dobro voljo, bomo vedno ohranili v lepem in trajnem spominu.

V prvih dneh pomladi smo se poslovili od našega upokojenca **RAFAELA ALBREHTA**. Rojen je bil 2. oktobra 1932 v Račevi pri Žireh.

Rafael Albreht je po osnovni šoli obiskoval

obratno šolo in pridobil poklic kvalificiranega čevljarja leta 1950. Po končani šoli je pričel delati v tedanji Tovarni športnih čevljev. Alpini je ostal zvest vse do upokojitve. Pri svojem delu si je pridobil veliko izkušenj in je kot kvalificiran čevljar obvladal večino zahtevnih faz v proizvodnji. Junija leta 1968 je pričel opravljati delo mojstra poizkusne proizvodnje oziroma izdelave vzorcev. To delo je opravljal do upokojitve v juniju leta 1989.

Tudi v pokoju ni miroval. Rafaela Albrehta smo poznali kot pridnega in vestnega delavca tako v času dela v Alpini kot tudi po upokojitvi. Sedaj ga ni več med nami. Našega nekdanjega upokojenega delavca bomo ohranili v dobrem in trajnem spominu. Njegovi družini izrekamo iskreno sožalje.

Prvi aprilski dnevi so prinesli slovo tudi od našega upokojenca **MATIJA PIRNATA**.

Matija Pirmat, doma iz Račeve, je bil rojen 16. aprila 1934 v Ljubljani. Po končani osnovni šoli je obiskoval

čevljarstvo šolo v Žireh. Kot kvalificiran čevljar se je prvič leta 1955 zaposlil v Alpini. Nato je nekaj časa delal v Metki Žiri. V Alpino se je vrnil junija 1959.

Kot visoko kvalificiran čevljar je opravljal različna zahtevnejša dela v proizvodnji. Vedno je bil vesten in prizadeven. Matija Pirmat se je invalidsko upokojil maja leta 1981.

Po upokojitvi je skupaj z domačimi uspel premagovati težave z zdravjem. Pa vendar slovo pride zmeraj prekmalu. Našega nekdanjega delavca in upokojenca Alpine Matija Pirmata ni več med nami, pogrešali ga bomo in ga ohranili v trajnem spominu. Njegovim domačim izrekamo izraze iskrenega sožalja.

V mesecu aprilu smo se v prihajajoči pomladi za vedno poslovili od našega upokojenca **ALOJZA ŽUSTA**.

Rojen je bil 9. oktobra 1923 v Račevi. Kot večina Žirovcov, se je tudi on po osnovni šoli

odločil za čevljarstvo poklic. Z delom v Alpini je pričel oktobra leta 1948. Pred tem je bil že v Čevljarni v Žireh.

Opravljal je različno zahtevna normirana dela v neposredni proizvodnji v montažnih oddelkih. Vedno je bil natančen, prilagodljiv, poprijel je za vsako delo. Kasneje je opravljal dela na odpravi ozkih grl. Po opravljenih obveznostih v tovarni ga je v rodni Račevi čakalo še delo na kmetiji. Zaradi težav z zdravjem se je invalidsko upokojil julija leta 1981.

Leta tečejo in bolezen je zahtevala svoje. Poslovili smo se od našega upokojenca Alojza Žusta. Domačim izrekamo globoko sožalje. Delavci Alpine bomo Alojza Žusta ohranili v lepem spominu.

Poslovili smo se od dolgoletnega ravnatelja Osnovne šole v Žireh, Slobodana Poljanška

3. maja je sredi dela in načrtov, po hudi, a kratki bolezní ugasnilo življenje ravnatelju Osnovne šole v Žireh Slobodanu Poljanšku. Ravnatelj Osnovne šole je postal leta 1971. To delo je opravljal vse do prezgodnje smrti.

V času njegovega ravnateljstva je tudi osnovna šola doživela mnoge spremembe tako glede učnih sistemov kot ostalih zahtev. Žiri so se razvijale. Šolanje je bilo zahtevnejše, tudi učencev je bilo vedno več. To je terjalo več organizacijskih del, graditi je bilo potrebno tudi nove prostore. Leta 1976 sta bila zgrajena telovadnica in vrtec. Primanjkovalo je prostorov za pouk. Spet se je pričelo graditi in leta jeseni leta 1983 je stekel pouk v več novih učilnicah za razredni pouk. Pred šolo je bil zgrajen tudi nov stadion. Toda napredek terja vedno nova dela. Letos ob starem, gradijo še nov vrtec. Ta že nekaj časa zaradi prostorske stiske ne more sprejeti vseh otrok.

Slobodan Poljanšek je bil tudi navdušen in izobražen glasbenik. Vodil in ustanavljal je različne pevske zборе. Bil je tudi zborovodja Moškega pevskega zbora Alpine.

Udeleževal se je v političnem življenju kraja. Na svojem domu na Selu, je urejal športne objekte. V njegovi hiši je bil pred drugo svetovno vojno turistični penzion. Slobodan je želel na nekoliko drugačen način nadaljevati tradicijo.

Slobodana Poljanška ni več. Vsi smo ga poznali. Ob njegovem več kot tridesetletnem ravnateljstvu se je zvrstilo veliko generacij. Spominjali se ga bomo po njegovih dobrih delih. Zanje mu bomo vedno hvaležni.

Planinsko društvo Žiri bo na Mrzlem Vrhu gradilo nov planinski dom

Na novembrskem izrednem občnem zboru so žirovski planinci s šestinidesetimi glasovi za in šestimi proti potrdili rezultate lanske ankete o gradnji planinskega zavetišča. S potrditvijo rezultatov so prisotni pooblastili upravni odbor planinskega društva, da lahko prične s postopki za pričetek gradnje. Naj spomnim, da je bilo več kot petinsedemdeset odstotkov glasov

valcev na gradnjo zavetišča na hribu Mrzlek na Mrzlem vrhu. Zavetišče naj bi stalo na mestu, kjer je bila zgrajena stara jugoslovanska obmejna karavla, ki pa se je po drugi svetovni vojni porušila. Na tem mestu so še danes vidni temelji porušene zgradbe. Lastnik zemljišča je dal zagotovilo, da je pripravljen zemljišče prodati. Ker pa je bila stavbna parcela pred nekaj leti iz-

brisana iz katastra zemljiške knjige bo potrebno pred nakupom zemljišča doseči ponoven vris parcele, ki je trenutno »gozd« oziroma doseči spremembo namembnosti parcele. Ker prav v tem času v občini Gorenja vas – Poljane zbirajo pobude za spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin smo preko lastnika zemljišča vložili predlog za spremembo namembnosti parcele. Le v primeru, da sprememba namembnosti parcele uspe sta nakup zemljišča in izgradnja zavetišča na tej lokaciji smiselna in mogoča.

Zvone Kopač

Ivo Mohorič, dr. med. – Duševnost in telo govorita isti jezik

Že več kot deset let je, ko sta Ivo in Mitja Mohorič v Žireh pričela izvajati avtogene treninge. Tovrstnih načinov sproščanja se je udeležilo že veliko krajanov. Tudi letos so potekala taka srečanja. Interesentov je bilo toliko, da sta se oblikovali dve skupini. Avtogeni trening je vodil Ivo Mohorič, dr. med. zdravnik, specialist za psihoterapijo.

V Žireh Iva Mohoriča bolj poznamo po tem, da se ukvarja z različnimi tehnikami komplementarne medicine kot so: bioenergetsko zdravljenje, akupunktura, homeopatija. Deluje pa tudi v zasebni psihiatrični ordinaciji v Ljubljani.

Delo življenje: Kaj vas je vodilo, da ste se po končanem študiju medicine usmerili v psihoterapijo?

Ivo Mohorič: Duševnost in telo govorita isti jezik. V današnji medicini premalo upoštevamo, da je človek nedeljiva celota telesa, duše in duha. Zaradi ukvarjanja in poglobljenega študija raznih tehnik komplementarne medicine, imam v marsičem drugačen pogled kot večina današnjih zdravnikov. Poudarjam pa, da je potrebno obravnavati tako duhovno, duševno kot telesno raven. Niti ene niti druge ob težavah ne smemo zanemariti.

Delo življenje: Znanja iz medicine ste pridobili na medicinski fakulteti. Komplementarna medicina pa pri nas še ni priznana. Od kod vam znanja s tega področja?

Ivo Mohorič: Akupunktura je edina komplementarna veda, ki je tudi pri nas uradno priznana. Lahko se z njo seznanimo tudi na medicinski fakulteti. Organizirani so posebni seminarji, ki sem jih obiskoval. Dodatno pa sem se izobraževal še v tako imenovani šoli akupunkture za zdravnike.

Homeopatija še ni priznana. Kljub temu pa v Sloveniji obstaja zasebna šola homeopatije, ki je namenjena samo zdrav-

nikom in farmacevtom. Skratka veliko se je bilo potrebno izobraževati in ta proces bo še trajal.

Delo življenje: Poleg izobraževanja doma, ste bili tudi v tujini. Imate že kar nekaj izkušenj. Kakšno je zdravstveno in psihično stanje sodobnega človeka?

Ivo Mohorič: Današnji človek ima mnogo telesnih težav in doživlja različne duševne stiske.

Povezava med duševnostjo in telesom je veliko večja, kot si mislimo. Nestabilno duševno stanje ustvarja pogoje za mnoge telesne težave. Duševno zdravega – stabilnega človeka ni, saj smo vsi po malem nevrotiki.

S tem pa ne mislim tiste prave bolezni, ko mora človek na psihiatrično zdravljenje. Tu neke vrste bolezen – nevroticizem poimenujem že brezciljno posedenje pred televizorjem in gledanje vsega, kar nam ponuja, hoja v službo, čeprav človeku ta ne prinaša izpolnitve in zadovoljstva, vztrajanje v ugaslih odnosih, pa naj bo to s partnerjem ali z drugimi. To so problemi, težave, ki

same po sebi niso bolezen, ne duševna, ne telesna, pogosto pa vodijo vanjo.

Delo življenje: Kje vidite največje težave?

Ivo Mohorič: Velik problem je kakovost življenja vsakega posameznika. Premalo živimo sebe, premalo prisluhnemo svoji duši.

V družbi vse preveč uspevajo zlagane vrednote. Tudi cilj sodobne farmacije je večinoma le dobiček in ne skrb za resnično zdravje človeka.

Za to stanje smo odgovorni sami. Sami dopuščamo, da različni mediji, od tistih za obveščanje, delodajalcev in vse mogočih organizacij, manipulirajo z nami in nam vsiljujejo svojo voljo in svoj pogled. Tak način manipulacije človeka duševno paralizira. Onemogoča mu, da bi se razvijal in počel tisto, kar ga v življenju izpolnjuje. Naj navedem samo primer: nekdo hodi v službo, kjer ni zadovoljen; ne z delom, ne sodelavci, ne s plačo. Pri tem delu vztraja le zato, ker misli, da tako mora biti, da boljšega ne zasluži in ne zmore. To so stiske, ki vodijo v slabo voljo, kronično nezadovoljstvo, nestrpnost in apatijo in s tem nastanejo zelo ugodne možnosti, da se iz teh stisk razvije tudi telesna bolezen.

Problem je, ker je naše življenje preveč naravnano tako, da ima kvantiteta še vedno prednost pred kakovostjo.

Bolj bi se morali osredotočiti na to, da bi se veselili slehernega trenutka, ki ga želimo. Fotografija iz enega izmed avtogenih treningov.

Imamo premalo notranje in celo zunanje svobode. Vedno več je represivnih ukrepov, vsiljeni so nam izmišljeni ideali, izrojene vrednote, ki nas poneumljajo in notranje siromašajo. Od ljudi se zahteva vedno več. Vse naštetu vodi v duševne stiske.

Delo življenje: Omenili ste medije. Mislite, da ti premalo skrbijo za našo ozaveščenost in da nudijo premalo svobode.

Ivo Mohorič: V sobotni prilogi dela sem zadnjič prebral zelo zanimivo misel, da je namen televizije, da z raznimi oddajami zapolni čas med oglasi. Prav ti nam običajno vsiljujejo lažne vrednote in obljube ter zagotovila, da je neka materialna dobrina nujna za našo srečo. Za preživetje in notranje ravnoesje ne potrebujemo mnogo materialnih dobrin. V svoji psihoterapevtski praksi sem zelo hitro prišel do spoznanja, da v duševnosti ni razlik med bogatimi in tistimi, ki komaj preživijo s svojo plačo. Duševne stiske doživljajo oboji.

Znak, da smo duševno na nizki ravni je tudi, da imajo Novice, časopis s tako imenovanim rumeno črnim tiskom, najvišjo naklado v Sloveniji. Iz tega se vidi, da se radi naslanjamo nad tujo nesrečo, v njej pa vidimo tudi tolažbo v smislu; saj je drugim še težje kot meni.

Delo življenje: Vemo, da je človek osebnost zase in da mora vsak sam priti do določenih ugotovitev in zaključkov, kako izboljšati kakovost svojega življenja. Pa vendar, kaj svetujete?

Ivo Mohorič: Univerzalnega recepta ni. Vsak mora sam najti svojo pot. Bolj bi se morali osredotočiti na to, da bi se veselili slehemelega trenutka, ki ga živimo.

Zavedati bi se morali, da je vsak akter svojega življenja in svojega notranjega stanja. Naš projekt doživljanja stisk pa je tak, da za neuspehe in težave obsojamo druge. Premalo se obračamo vase in svoje težave rešujemo tako, da najprej spremenimo sebe.

Truditi se moramo, da bi živeli tako, da bomo imeli dovolj razumevanja tudi za druge. Vsak človek je svet zase, vsak ima drugačen pogled, razumevanje soljudi in sveta in to moramo tudi spoštovati. S strpnostjo odnosom do drugih, je tudi naše življenje lažje.

Delo življenje: Večkrat smo slišali trditev, da bi moralo več ljudi za rešitev svojih duševnih stisk iskati strokovno pomoč.

Ivo Mohorič: Nekdo, ki je povprečno zadovoljen s svojim življenjem in duševnim stanjem ne potrebuje pomoči. Dela naj tisto, kar ga izpolnjuje. Kaj ni pomembno in je odvisno od posameznika. Lahko je to vrtnarjenje, klekljanje, šport ali konec koncev tudi gledanje tele-

vizijskih nadaljevanj. Vsem pa priporočam več meditacije, sproščanja, molitve, predvsem pa zdravega humorja, ki ga Slovencem vedno primanjkuje.

Delo življenje: V tempu življenja, ki je včasih na meji mogočega, je gotovo vedno več stisk in težav.

Ivo Mohorič: Ljudje smo groba konkretna bitja, premalo ozaveščena in večinoma verjamemo le v to, kar lahko neposredno primemo. Toda: ali lahko primemo svoja čustva? Ne vidimo jih, pa vendar jih vsi globoko občutimo. Slepimo se, da poznamo življenje in svet okrog nas. Toda vse znanje je le majhen drobec. Bistvo je v tem, česar ne vidimo. Kaj in kdo je človek? Kakšen je smisel življenja? To so vprašanja, na katera lahko najde odgovor vsak sam le v sebi in v tišini.

Kar se tiče stisk in težav, jih je res vedno več. Po drugi strani pa z veseljem ugotavljam, da so nekateri ljudje vedno bolj razgledani in ozaveščeni. Več pozornosti namenjajo svojemu duševnemu miru oziroma si bolj prizadevajo, da bi ga skušali doseči. To velja tako za Žiri in okolico, kot za ostale predele Slovenije. Ne morem pa mimo številnih družin, kjer še vedno vlada nasilje in vsakršno zlorabljanje otrok in zlasti žensk, številnih med osebnih konfliktov, mrtvih partnerskih odnosov, mračnjaške in nazadnjaške miselnosti...

Vsak mora živeti svoje življenje, vsak iskati svoj mir. Ko bo dosegel neko višjo stopnjo, bo močnejši, duševno bolj stabilen in lažje bo prebrodil krizna stanja, ki nam dan za dnem prihajajo na pot.

Jožica Kacin

Violončelist Jošt Kosmač je pripravil samostojni koncert v Osnovni šoli v Žireh

Ob zaključku šolanja na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani je koncertni večer pripravil violončelist Jošt Kosmač. Nastopil je ob spremljavi pianistke Andreje Markun. Samostojni nastop pa je dopolnil še s skupinskim nastopom z violončelisti iz Srednje glasbene in baletne šole Ljubljana, iz Glasbene šole Škofja Loka in Nova Gorica ter profesorice Kristl Mariničeve. Kot je zapisano na koncertnem listu se je Jošt Kosmač z glasbo srečal ob igranju klavirja. Nato se je odločil za violončelo. Na Glasbeni šoli v Škofji Loki ga je poučevala prof. Zdenka Kristl Marinič. Letos Jošt Kosmač končuje šolanje violončela na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Ob tem bo maturiral še na Gimnaziji v Škofji Loki. Dobil je številne nagrade na tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije, Tortona Italija; Rudolf Matz, Hrvaška; Antonio Janigro, Hrvaška; A Marcosig, Gorizia, Italija). Je stalni član skupine violončelistov Srednje glasbene šole Ljubljana, s katero kot solist nastopa po Sloveniji. Skupina je letos izdala svojo drugo zgoščenko. Prihodnje leto namerava Jošt nadaljevati študij violončela na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

V Žireh radi plešemo

V zadnjih nekaj letih je v Žireh oživela tudi plesna dejavnost. Organizirani so bili plesni tečaji za odrasle in otroke. Fotografija je z zaključka plesnega tečaja otrok od najmlajših pa do osmega razreda.

Vrtec sv. Ane je praznoval že peto obletnico delovanja – Ob dnevu mater vsako leto pripravijo kulturno srečanje

25. marec je praznik vseh mater. Tega dne se mamice in mam vsako leto spominjajo v vrtcu sv. Ane v Žireh. Tudi letos so v dvorani DPD Svobode pripravili lepo prireditev. Nastopili so: otroci iz vrtca, ansambel Štrio Jemc, harmonikar Žiga Avguštin, Marija Gantar, žirovski skavti. S svojim obiskom nas je zbrane počastila tudi pisateljica Berta Golob.

Izdali so tudi Anine spominčice, glasilo vrtca. V njem je vzgojiteljica Sonja Bevk napisala tudi članek o tem, kako nastane čevljev. Otroci so lani aprila obiskali Alpino. Eden izmed tehnologov jim je pokazal, vse faze industrijskega postop-

Nastopili so otroci iz vrtca. Zbrane je nagovorila tudi pisateljica Berta Golob.

ka izdelave čevljev. Naslednji dan jim je naš nekdanji delavec Franc Kranjc pokazal še ročno izdelavo čevljev. Otroci so o tem, kaj so videli, narisali risbice. Naslednji dan so prinesli od doma stare,

neuporabne čevlje in jih po svoje okrasili z različnimi materiali. Tako so se otroci na lep način seznanili z izdelavo obutve in tudi z Alpino.

J. K.

Ciciban postane Abraham – Knjiga, ki je izšla v prilogi Žirovskega občasnika – Domiselna predstavitev nekaterih žirovskih rojakov, ki so v letu 2002 praznovali petdeseti rojstni dan

7. marca, je bila v večnamenskem prostoru Osnovne šole v Žireh, prireditev, kakršne še nismo imeli. Srečali so se Cicibani, ki so postali Abrahami. Ciciban postane Abraham je naslov knjige, ki je izšla kot priloga Žirovskega občasnika v letu 2002. V njem so prispevke iz svojega življenja in dela napisali nekateri pomembnejši žirovski rojaki, ki so v letu 2002 postali Abrahami. To so bili: Milka Bokal, Milena Miklavčič, Andrej Mlakar, Tone Mlinar, Miha Naglič, Vinko Podobnik, Franc Temelj in Helena Zorjan. Nekateri so odšli iz rodne kraja, drugi pa živijo doma, toda vsi se odlikujejo po nečem, kar jih loči in dviga od drugih.

Javno izpraševanje Cicibanov, ki so postali Abrahami.

Milka Bokal, slavistka, sodelavka pri pravi Slovarja slovenskega jezika in Slovenskega pravopisa, Milena Miklavčič, pisateljica, voditeljica oddaj na Radiu Sora, Andrej Mlakar, režiser, Tone Mlinar, teolog, Miha Naglič, filozof, sociolog, esejist, voditelj raznih strokovnih srečanj, Vinko Podobnik, podjetnik, slikar, Franc Temelj, zbiratelj in ljubiteljski fotograf, Helena Zorjan, oblikovalka.

Na prireditvi se je zbralo mnogo obiskovalcev. Srečanje so si zamislili tako, da so naredili šolski razred. Njihova učitelja sta bila Marta in Darj Eržnožnik. Kot pred mnogimi leti. Učitelja sta spraševala, učenci pa pridno odgovarjali. Imeli so tudi reditelja in vse, kar spada k pravemu pouku. Na koncu smo vsi ugotovili, da so se učenci v življenju že veliko naučili in pristrčno zaploskali temu spoznanju. J.K.

Koncert Zorana Predina

24. aprila je bil v dvorani DPD Svobode koncert Zorana Predina. V Žiri ga je povabil Klub žirovskih študentov.

V Žireh pred prvim majem zagori mного kresov

Na predvečer prvega maja so v Žireh in okoliških hribov, tako kot vsako leto zagoreli kresovi. Veselo je bilo v starih Žireh, kjer so kresovanje pripravili konjeniki. Poskrbeli so tudi za prijetno glasbo.

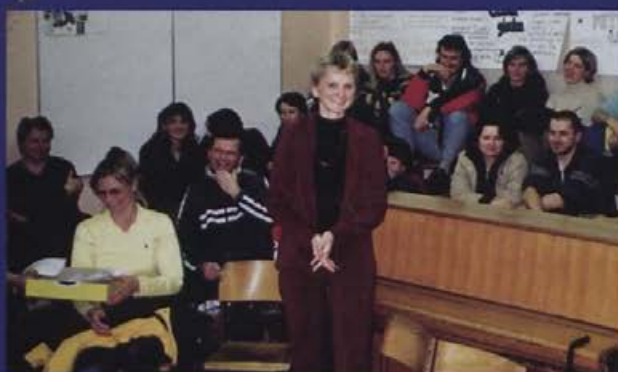
Najstarejša Žirovka Marjana Primožič je aprila dopolnila 101 leto

3. aprila je svoj 101 rojstni dan slavila najstarejša Žirovka Marjana Primožič, po domače Žustova mama. Ob njenem prazniku so jo obiskali sorodniki, borci, sosedje, predstavniki občine ter žirovski župnik in kaplan. Marjana se je leta 1902 rodila pri Selaku v Jarčji Dolini. Stara 22 let se je poročila v Koprivnik. Imela je devet otrok. Danes živi pri hčerki Mici na Selu.

Vzgoja otrok je zahtevna naloga

V Osnovni šoli v Žireh od januarja potekajo poučna mesečna predavanja o vzgoji otrok. Kako ravnati v določenih kriznih situacijah, pa tudi, kako narediti lepe trenutke še bogatejše, skuša staršem svetovati Damjana Šmid, profesorica socialne pedagogike. Njene zanimive teme in pristržen pristop ter obilica znanja tudi iz prakse, vsak mesec privabi kar lepo število staršev. Damjana Šmid je tudi stalna sodelavka Gorenjskega glasa, kjer v posebni rubriki obravnava različna vprašanja glede vzgoje otrok.

J. K.

Predavanj se je udeležilo veliko staršev.

Muzejsko-fotografski večer fotografa Štefana Mlakarja

V soboto, 25. aprila, pred Dnevom upora in Praznikom dela, kot je v vabilu zapisal Miha Naglič, je bil v Galeriji DPD Svoboda v Žireh muzejsko-fotografski večer. Nato Miha Naglič v vabilu pojasnjuje: »Na njem nam bo Franc Temelj, kustos Fotomuzeja Vlastja v Gorenji vasi, predstavil zapuščino Štefana Mlakarja (1885-1935), glavnega žirovskega fotografa v prvi polovici 20. stoletja. Zbirka obsega 1000 steklenih plošč fotografskih negativov iz let 1930 in 1931. Negativi slik, ki so nastale prej ali pozneje, so bili uničeni, ti pa rešeni v zadnjem trenutku. Hrani jih Muzej Žiri. Odslej so po zaslugi Franca Temelja ohranjeni in dostopni v sodobni digitalni tehniki.

J. K.

Fotografija Toneta Mlakarja je iz leta 1931. Z negativa jo je skeniral Franc Temelj.

Podobe zvoka – Razstava fotografij naše rojakinje Polone Mlakar

4. aprila se je v Galeriji DPD Svobode predstavila naša mlada rojakinja, študentka Višje šole za uporabno umetnost, oddelek za fotografijo, v Ljubljani, Polona Mlakar. Mlado umetnico je predstavil akademski slikar Stane Kosmač. Povedal je, da ima Polona najraje črno-belo fotografijo. Teh je bilo na razstavi tudi največ. Ukvarja se tudi z barvno fotografijo.

Polona Mlakar je razstavo poimenovala Podobe zvoka. To je psihološki portret dveh glasbenikov čelista in violinistke. Nekaj barvnih fotografij, ki so bile prav tako na ogled na razstavi, je Polona posnela na različnih koncertih. Eden izmed takih je bil koncert Vlada Kreslina.

J. K.

Polona Mlakar je predstavil akademski slikar Stane Kosmač.

Katarina Bogataj - Kendovcova mama je praznovala visok jubilej

14. aprila je praznovala visok jubilej, sedemdeset let, tudi Kendovcova mama iz Sela. Ob tem so se je poleg domačih spomnili tudi borci. Pripravili so srečanje z Brankom Korošcem borce, ki ga je med vojno rešila smrti. Bil je ranjen. Ponoči so ga prinesli k Kendovcu, kjer je Katarina skrbela zanj.

J. K.

Dobrodelni koncert za obnovo žirovske cerkve

V aprilu je bil organiziran dobrodelni koncert za obnovo žirovske cerkve. Na njem je bilo sliko in besedo predstavljeno, kako so potekala dela pri obnovi prvega dela. Zapela je Nina Mlinar, ki s čistim in ubranim glasom vedno navduši poslušalce. Višek večera pa je bil nastop Adija Smolarja. S svojo kitaro in pesmimi, ki jih odlikujejo zanimiva, življenjska besedila, je požel velik aplavz.

J. K. Adi Smolar

Gledališki abonma za letošnjo sezono je končan

S Čajem za dve, komedijo Toneta Partljiča v izvedbi Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora, se je zaključila letošnja gledališka sezona v Žireh.